

Kahan

PŘÍBRAM

12 | **MALÍŘKA
SOFIE ŠVEJDOVÁ:**

Na zbytečné výstavy není
opravdu čas

18 | **FESTIVAL ANTONÍNA
DVOŘÁKA**

Svátek klasické hudby v srdci
Čech

26 | **BRANDENBURG**

Uplynulo osmdesát let
od popravy 16 příbramských
občanů

PŘÍBRAMSKÁ PROVOZNÍ

Nová etapa ve správě
vodárenské sítě

Výběr z nabídky:

Pronájem garáže v Příbrami VI – Březové Hory, ul. Důl Marie. Perfektní stav.

Cena: 2 tis. Kč/měsíc

Prodej bytu 3+kk, 62,5 m² po kompletní rekonstrukci v Příbrami III, ul. Milínská, zatím ENB: G.

Cena: 4,2 mil. Kč

Pronájem oplocené zahrady 969 m² se studnou a s možností elektriny v Rosovicích – Sychrově.

Cena: 5 tis. Kč/měsíc

Prodej modernizovaného RD 5+kk v Podlesí s pozemkem 1006 m², za kterým začíná les. Zatím ENB: G

Cena: 7,5 mil. Kč

**Svrňte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme
Zavolejte, přijedeme...**

tel. +420 318 630 850, 602 607 982

Dlouhá 90, Příbram III, druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)

www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

**2024
SPORTOVEC
PŘÍBRAMSKA**

**SLEDUJTE ŽIVĚ
NA YOUTUBE MĚSTA PŘÍBRAM**

ROZHODNE SE 20. 03. 2025 | OD 18:00

Partners: Město Příbram, Úřad městské části, TROX, a další.

**Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Příbram
si Vás dovoluje pozvat na výstavu**

**PAMÁTNÝ PŘÍBRAMSKÝ ROK 1875
V OBRAZECH**

- otevření synagogy • Rakovnicko-protivínská dráha •
- krach záložny • fotoateliér Jan Mos •
- dosažení 1000 m hloubky na dole Vojtěch • a další

Výstava se koná v budově
Státního okresního archivu Příbram, E. Beneše 337

od 27. března do 28. listopadu 2025

Otevřeno v pondělí a ve středu od 8.00 do 17.00 hodin,
v úterý, ve čtvrtek a v pátek od 9.00 do 14.30 hodin.

**VSTUP VOLNÝ
BEZBARIÉROVÝ PŘÍSTUP**

FYZIOTERAPIE

Mgr. Vendula Pančíková

+420 604 760 110

www.rehabilituj.cz

Krásná Hora nad Vltavou 294

**Certifikovaná realitní makléřka
Ing. Eva Viktorinová**

- Rychlejší prodej nemovitosti
- Bezpečný obchod
- Za více peněz pro vás
- 15 let zkušeností s realitním trhem
- 215+ realizovaných obchodů

**RE/MAX
Power**

Rychle, férově, bez starostí

Kontaktujte mě:

tel. +420 733 187 300

e-mail: eva.viktorinova@re-max.cz web: evaviktorinova.remax-makler.cz

- 8** PŘÍBRAMSKÁ PROVOZNI: NOVÁ ETAPA VE SPRÁVĚ VODÁRENSKÉ SÍTĚ
- 12** NA ZBYTEČNÉ VÝSTAVY NENÍ ČAS. ROZHOVOR S MALÍŘKOU SOFÍ ŠVEJDOVOU
- 15** PŘÍBRAMŠTÍ ŘIDIČI MAJÍ NA VÝBĚR ZE DVOU PARKOVACÍCH APLIKACÍ
- 18** HUDEBNÍ FESTIVAL ANTONÍNA DVOŘÁKA PŘÍBRAM: SVÁTEK KLASICKÉ HUDBY V SRDCI ČECH
- 20** STRÍPKY Z ČINNOSTI MĚSTSKÉ POLICIE: OD ZÁCHRANY ŽIVOTA PO ZADRŽENÍ PACHATELŮ
- 26** UPLYNULO OSMDESÁT LET OD POPRAVY PŘÍBRAMSKÝCH OBČANŮ V BRANDENBURGU

STATEČNÉ GENERACE

Letos uplyne 80 let od události, která se stala v únoru roku 1945, tedy víceméně na sklonku druhé světové války. Němci tehdy v jednom dni popravili šestnáct představitelů protinacistického odboje z Příbramska. Stalo se tak v Brandenburgu u Berlína. Pod gilotinou našlo smrt šestnáct statečných mužů, kteří se nebáli podstoupit smrtelné riziko v boji za svobodu a naši národní hrdost. Žádný předchozí ani další podobný akt zaměřený proti zdejšími obyvatelům už tento hrozný čin nepřekonal.

Když se člověk malinko ponoří do historie dvacátého století, uvědomí si, s jakým objemem zla se musely jednotlivé generace potýkat. Nutně si musí klást otázku, jak se s těmi obrovskými traumaty jako války, okupace, násilné převrasy, politické procesy a vším, co si lze představit pod pojmem totalita, lidé vyrovnávali. A zvláště pak mladí lidé bez jakýchkoliv životních zkušeností s dušemi doposud neobroušenými a nezjizvenými kontaktem s něčím zlým.

Možná mě někdo ze čtenářů označí za „boomera“, ostatně věkem bych na to skoro měl nárok. Nicméně hledím na současnou generaci mladých lidí na prahu dospělosti s obavami. Vnímám je jako mimořádně křehké a zranitelné, mnohdy až zbytečně přecitlivělé a rozhodně snadno ovlivnitelné. Více než kdokoli dříve babrají se někteří mladší zástupci Generace Z v sobě samých, ve své identitě a pseudoproblémech generovaných toxickým prostředím sociálních sítí. Bývají úzkostní a necítí se dobře v běžné mezilidské interakci. Až si někdy říkám, že máme velkou kliku v tom, že žijeme v relativně klidné a bezpečné době, protože představit si tyto mladé lidi čelící skutečným existencionálním nebezpečnostem prostě nedokážu.

Proto je potřeba, abychom si neustále a pořád dokola připomínali hrdinství našich předků, lidí, kteří utvářeli identitu našeho národa a neváhali pro své ideály obětovat zdraví a životy. Mladí lidé by si spíše než z pseudoikon sociálních sítí měli brát příklad ze skutečných hrdinů, kterých je naše historie plná.

Trochu těžké téma na úvodník, uznávám, ale po přečtení článku na stranách 26 a 27 jsem nemohl jinak.

Jan Konvalinka
starosta města Příbram

Fit senior má druhou pobočku v Žežické	4
Finance ze sbírky podpoří terénní služby Charity Příbram	6
Kam se ubírají trendy ve správě vodohospodářské infrastruktury	10
Jarní prázdniny v Hornickém muzeu Příbram: program pro děti plný zážitků	14
Zápis dětí do 1. ročníků základních škol	15
Výzva s Duolingem motivovala žáky k pravidelnému učení cizího jazyka	16
Projekt MAP pro školy: robotizace, vesmír nebo umělá inteligence	17
Kriminalita v roce 2024: Pokles trestné činnosti i nové výzvy v kyberprostoru	20
SAS: záchraná sít pro rodiny s dětmi	21
Memoriál Bedřicha Šupčíka: kde tradice šplhá k novým rekordům	23
Němci říkají: Koho Bůh miluje, toho pošle do širého světa	24
Údolím Klabavy ke Skládané skále	25
Příběhy z Březového vrchu XIII.: Jiří Tomáš Pusch, primátor a hormistr	28
Nebudujte dítěti digitální stopu	30

Městský zpravodaj Kahan publikuje příspěvky autorů a autorek po redakčním výběru a úpravě. Za obsahovou správnost odpovídají autoři. Většina textů má spíše informativní charakter, v rubrikách Polemika, Názory, Úvodník, Anketa či Rozhovor ale mohou být uvedeny názory a postoje, které nemusí vyjadřovat pohled redakce nebo členů redakční rady. Redakce přijímá příspěvky občanů i zastupitelů na kahan@pribram.eu.

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11× ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 400 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen 1 výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Vladimír Karpíšek, Miroslav Peterka, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 25. února do 4. března 2025. Foto na titulní straně: město Příbram.

Jazykové zkoušky skládali studenti i na počítačích

V sobotu 11. ledna se v prostorách Základní školy, Příbram VII, 28. října 1, uskutečnily mezinárodní jazykové zkoušky Cambridge English Digital. Písemné komponenty zkoušek v jazykových úrovních A2 až B2 skládali přítomní kandidáti na počítačích, ústní část proběhla v přímé interakci se zkoušejícími. Výhodou počítačové varianty zkoušek je vedle pohodlného složení také skutečnost, že výsledný certifikát obdrží kandidáti v průběhu několika týdnů. Svoji znalost angličtiny tak mohou deváťáci doložit u letošních přijímacích zkoušek na střední školy. Certifikátem vyšší jazykové úrovně lze také nahradit školní část maturitní zkoušky z angličtiny. Zkoušky organizovalo Evropské centrum jazykových zkoušek ve spolupráci s Jazykovým a vzdělávacím centrem aspire.

■ **Hana Horáková**

Jazykové a vzdělávací centrum aspire

Fit senior má druhou pobočku v Žežické

Organizace Fit senior Příbram, která nedávno oslavila 13 let od svého vzniku, otevírá druhou pobočku – novou klubovnu na adrese Žežická 193 (sídlo Senior Pointu Příbram). Slavnostní otevření se uskuteční v pátek 21. března v čase od 9.00 do 15.00 v prvním podlaží. Přichodí si budou moci prohlédnout nově zrekonstruovaný prostor a získat podrobné informace o plánovaném programu pro tento rok.

K dispozici bude drobné občerstvení. Fit senior nadále působí i na adrese Na Příkopec 103, kde se nachází také kancelář.

Po roce se čarodějnice vrátí na Novák

Sportovní zařízení města Příbram pořádají podvečer plný kouzel a tradic v Příbrami na Nováku. Tradiční akce se uskuteční ve středu 30. dubna 2025 od 16.00 do 19.00 v areálu Nový rybník. Součástí programu budou čarodějnický průvod, tance čarodějnic a kouzelníků, zapálení hranice a opékání buřtů. „Tato událost je skvělou příležitostí pro všechny generace, jak společně oslavit příchod jara a užít si kouzelnou atmosféru,“ vyzvala mluvčí SZM Kateřina Jahelková. Vstupné včetně programu je zdarma.

inzerce

Uklidme svět, uklidme Příbram

V termínu 21. až 23. března se v Česku a také v Příbrami uskuteční jarní úklid nazvaný Uklidme svět. Projekt usiluje o čistou přírodu, jeho cílem je zbavit ji černých skládek a dalších odpadků.

Kampaň organizuje Český svaz ochránců přírody (ČSOP). Podle něj se k projektu od roku 1993 připojilo 700 000 dobrovolníků, kteří vysbírali 10 000 tun odpadků. „Úklidy probíhají celoročně, zapojit se může kdokoliv, kdekoliv a kdykoliv. Jednotlivci, rodiny, party přátel, školy, školky, firmy nebo dokonce celé obce mají možnost udělat ze svého okolí čisté a příjemné místo, kde bude všem dobře. V rámci takzvaných velkých úklidů, konaných na jaře a na podzim, navíc mají možnost požádat Český svaz ochránců přírody o úklidové potřeby zdarma,“ informoval ČSOP. Některé úklidy jsou uvedeny na webu uklidmesvet.cz. V čase uzávěrky tohoto vydání Kahanu byly v Příbrami zmíněny dva – ve Zdaboři a v Brodu. Obvykle se v Příbrami koná více individuálních nebo organizovaných úklidů, které jsou oznamovány např. na sociálních sítích, na místních vývěškách nebo formou zpravodajů.

H

TESAŘSTVÍ TOMÁŠ HORÁČEK

...provádíme kompletní realizace střech a montáže střešních oken.
 ...dále nabízíme výrobu zahradních prvků (altány, pergoly...)
 ...vytvoříme grafický návrh a přesnou kalkulaci, kterou dodržíme.

Naším motem je odbornost, kvalita a poctivost.
 Působíme na trhu již od roku 1997.

777 345 673

e-mail: tomas.horacek.mot@gmail.com
 www.tesarstvipribram.cz

Vybrané spoje linky 395 až na Březové Hory

K celostátnímu termínu změn jízdních řádů dochází od 2. března 2025 k drobným úpravám u vybraných autobusových linek Pražské integrované dopravy ve Středočeském kraji. Příbrami se týká linka 395, která jezdí mezi městem a Prahou. Vybrané spoje této linky jsou celotýdenně prodlouženy do zastávky Příbram, Březové Hory.

PLES SENIORŮ

9. 4. 2025 od 14.00

Estrádní sál KD Příbram

Toulavá kapela

hraje k tanci a poslechu

Předprodej vstupenek:

- Senior Point - Žežická ulice
- Městské kulturní centrum - Špitálská ulice
- Centrum sociálních a zdravotních služeb - Brodská ulice

**V ceně vstupného
občerstvení zdarma**

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM

SeniorPoint
KONTAKTNÍ MÍSTO PRO SENIORY

CENTRUM SOCIÁLNÍCH
A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB
MĚSTA PŘÍBRAM

Almma[®]
ROLETY NEBO ŽALUZIE?

**den
OTEVŘENÝCH DVEŘÍ**

SHOWROOM
PRAHA 4

Antala Staška 121/22

✓ 8 - 18 hod.

✓ OBČERSTVENÍ

✓ KONZULTACE

✓ DÁRKY

13.
BŘEZEN

ROLETY & ŽALUZIE

REZERVACE ZDE

Týdenní zábava na Monínci

V pondělí 6. ledna si čtyři odvážné učitelky z MŠ Jana Drdy vzaly 24 dětí na týdenní školu v přírodě na Monínci. Děti měly zajištěné kurzy lyžování, chodily bobovat, navštívily místní bazén a celý zájezd završily diskotékou, kterou si všechny děti náramně užily. Pozitivní zpětná vazba od dětí ve formě pochvaly vaření, diskotéky i her, je jasný signál, že se jim zájezd moc líbil a určitě se díky tomu těší na další. Vzít si skupinu tak malých dětí na týdenní zimní dovolenou je obdivuhodné.

■ Hedvika Karpíšková

Příběhy pamětníků poprvé na Příbramsku

Vzdělávací projekt Příběhy našich sousedů neziskové organizace Post Bellum poprvé probíhá v širším regionu Příbramska. Od září loňského roku žáci a studenti ze základních a středních škol v Příbrami, Milíně, Rožmitálu pod Třemšínem, Hořovicích, Komárově a Novém Kníně absolvují workshopy, nahrávají se svými pamětníky jejich celoživotní vzpomínky a pracují na reportážích o jejich životě. Výsledky své půlroční práce budou prezentovat na veřejné závěrečné prezentaci projektu, která se uskuteční v pátek 4. dubna od 15.30 v Hudebním sále Gymnázia Příbram v ul. Legionářů.

Finance ze sbírky podpoří terénní služby Charity Příbram

Během Tříkrálové sbírky v Příbrami a okolních vesnicích se letos vybralo celkem 144 377 korun. Informovala o tom Charita Příbram. Finance putují na podporu terénních sociálních služeb této organizace. „Kromě dárců, kteří byli neuvěřitelně laskaví a otevření, si zaslouží obrovské poděkování i všichni dobrovolníci. Ti s nadšením a úsilím putovali po obcích, sbírali peníze a zároveň přinášeli radost a nádej do každodenního života,“ uvedla Pavlína Alexandra Kusá z Charity Příbram. Podle ní byla letošní 25. Tříkrálová sbírka rekordní z hlediska finančního výtěžku.

Historik Tomáš Zouzal představí knihu o výcvikovém prostoru Waffen-SS

Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Příbram připravil přednášku historika Tomáše Zouzala, který představí svou novou knihu *Na cvičišti SS - Život ve výcvikovém prostoru Böhmen za 2. světové války*. Akce se uskuteční 19. března od 17.30 v prostorách archivu v Příbrami. Kniha se věnuje největšímu výcvikovému prostoru Waffen-SS v Evropě, který byl za druhé světové války zřízen mezi Benešovem a Sedlčany. V důsledku jeho vzniku musely tisíce českých obyvatel opustit své domovy, přičemž jejich majetek byl zabaven nacistickou správou. Přesto zde někteří zůstali a byli zaměstnáni přímo u SS. Výstavba a provoz cvičiště byly spojené s využíváním vězňů z koncentračních táborů jako nucené pracovní síly. Během přednášky bude možné knihu zakoupit za zvýhodněnou cenu.

Jeden svět v Příbrami

Mezi 19. a 22. březnem se v Příbrami uskuteční mezinárodní festival filmů o lidských právech Jeden svět. „Veřejnost se může těšit na deset oceňovaných snímků, které tematizují nejrůznější podoby porušování lidských práv, zasazují aktuální světové dění do širších kontextů a odhalují slepá místa bezpráví, která by jinak zůstala skryta,“ uvedl za organizátory v Příbrami Martin Čermák. Kromě promítání festival přinese i filmy ve virtuální realitě a doprovodné debaty s hosty. Chybět nebudou ani školní projekce. „Na studentstvo čeká speciální program nabitý inspirativními filmovými zážitky a moderovanými debatami, které obohatí běžnou školní látku,“ dodal Martin Čermák. Promítat se bude v Junior klubu, kavárně Pavilon A, Galerii Františka Drtikola a v březnickém kině. Celý program je na sociálních sítích Jeden svět Příbram či na webu jedensvet.cz/pribram.

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

inzerce

Tree Reality

Realitní kancelář makléřky s 13 lety zkušeností

- Kvalita, transparentnost, bezpečnost
- Prodej nemovitostí s garancí
- Ekologicky šetrná realitka
- Certifikovaná makléřka

Kontaktujte nás

tel. 603 229 362

Jana Šubrčková

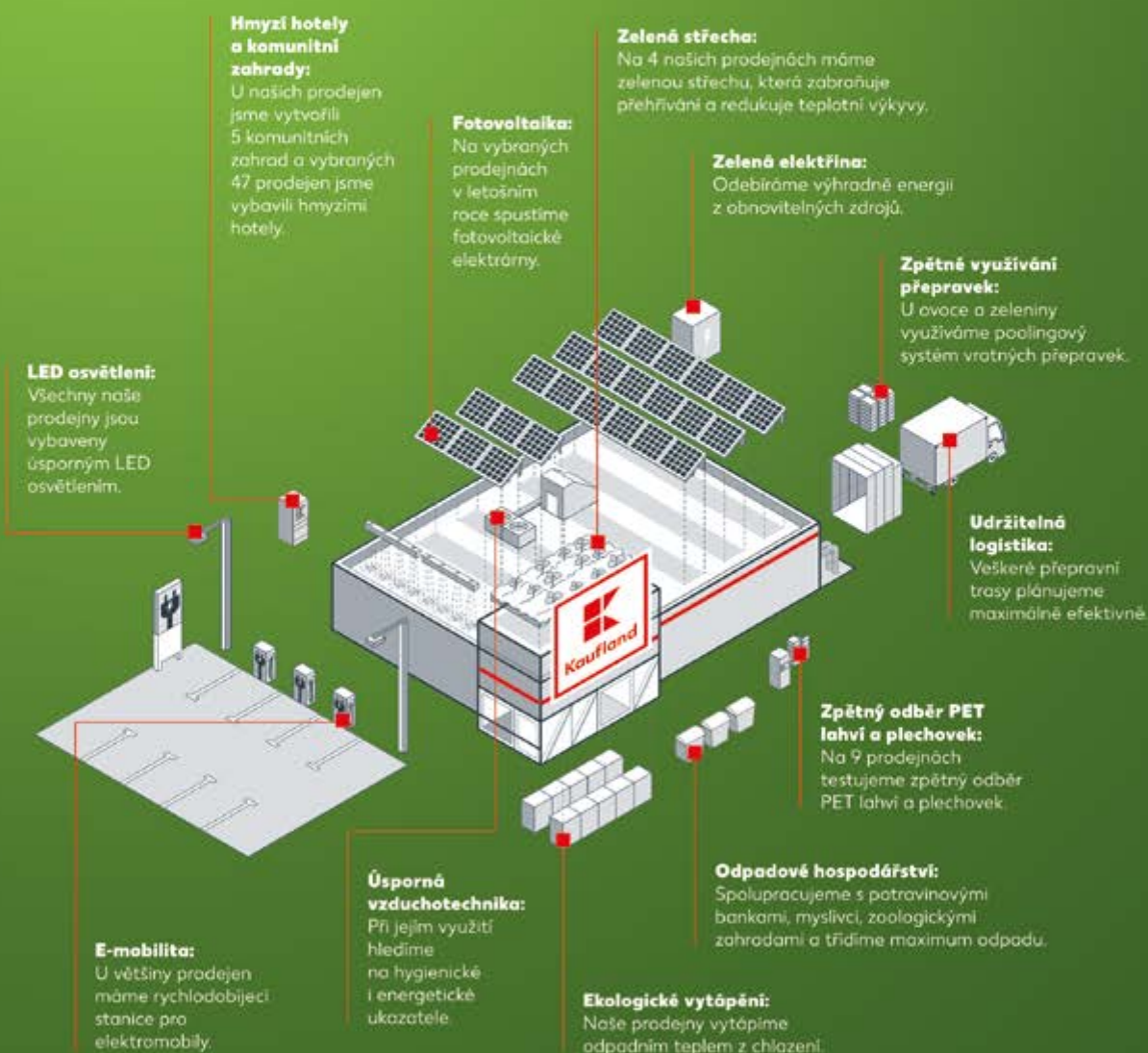
Piktogramy pod články

- Načtený text najdete k poslechu na kahan.pribram.eu.
- Článek se objeví na Facebooku města, kde můžete o tématu diskutovat.
- Redakční materiál je publikován na kahan.pribram.eu.

HLEDÍME DO BUDOUCNA

Naše prodejny se stávají stále více udržitelnými.

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

**Rozhodují
činy.**

Kaufland

Příbramská provozní: nová etapa ve správě vodárenské sítě

Koncem loňského roku se uzavřela jedna etapa v provozování vodohospodářské infrastruktury (VHI) města Příbram. Otevírá se další, která by měla trvat několik dalších let. Hlavní změna spočívá v tom, že správu VHI přebrala nová obchodní korporace nazvaná Příbramská provozní. V ní mají podíl město Příbram a společnost 1. SČV, která v posledních dvaceti letech městskou vodárenskou síť provozovala. Zmíněné završení jedné etapy a zahájení jiné je spojeno s faktem, že se změnil model provozování VHI a že ve výhledu chce mít město 100% podíl v provozovatelské firmě.

Nová společnost s ručením omezeným Příbramská provozní je společným podnikem města Příbram a někdejšího provozovatele, společnosti 1. SČV, která náleží do nadnárodního koncernu Veolia. V Česku ji reprezentuje akciová společnost Veolia Holding Česká republika. Podle smlouvy podepsané mezi Příbramí a 1. SČV na konci loňského roku drží město 60% podíl (zaplatilo za něj přibližně 9,6 milionu korun) a obchodní partner 40%. Hlavní činnost Příbramské provozní spočívá v provozování příbramské VHI.

Firma má tři jednatele. Dva z jednatelů - Robert Morávek a Jana Poláková - zastupují 1. SČV. Petr Rotter, který je v současnosti také neuvolněným radním za ANO, reprezentuje město Příbram. V dozorčí radě je poměr obrácený. Za Příbram v ní zasedají Ivan Fuksa, který je neuvolněným radní za ODS a manažer Svazku obcí pro vodovody a kanalizace Příbram, a dále městský zastupitel za ANO Jiří Holý. Jedno místo v dozorčí radě připadá 1. SČV a firmu zde zastupuje Štěpánka Koničková.

SMLOUVY ZŮSTÁVAJÍ V PLATNOSTI, BANKOVNÍ ÚČET SE ZMĚNÍL

Závazky vyplývající ze smluv s původním provozovatelem, společností 1. SČV, přešly na společnost Příbramská provozní. Zákazníci nemusí uzavírat nové smlouvy ani dodatky k těm stávajícím. Nově je nutné platit vodné a stočné na účet: 131-1416260257/0100.

Odběratelé, kteří mají nastavené inkaso záloh a předpisů, musí ve své bance udělit svolení k inkasu ve prospěch tohoto nového účtu. Variabilní symbol zůstává nezměněn - jedná se o číslo zákaznického účtu. Ti, kteří platí vyúčtování a zálohy prostřednictvím SIPO, nemusí nic měnit, protože provozovatel zajistí převedení úhrad na nový účet automaticky.

Kvůli změně účtů nebyla v lednovém rozpisu zahrnuta záloha na tento měsíc. Společnost o této skutečnosti ví, jak potvrdilo město Příbram, a odběratelé se nemusí obávat neuhrazených závazků za leden. Nezaplacená lednová záloha bude doplněna do ročního vyúčtování.

NOVÝ ZÁKAZNICKÝ PORTÁL

Pro zákazníky Příbramské provozní funguje nový online portál, kam se mohou registrovat. Získají tak aktuální informace o stavu faktur a záloh s možností okamžité platby přes QR kód nebo platební bránu, informace o svých smlouvách a odběrných místech a mohou sledovat spotřeby v grafech a přehledy odečtů. Stejně tak mají k dispozici možnost zadání samoodečtu nebo nabídku dalších zákaznic-

kých požadavků pro editaci svých kontaktních i osobních údajů, platebních způsobů, změnu výše záloh atd. V neposlední řadě lze online sledovat zadané zákaznické požadavky a provedené platby.

Registrovat se mohou pouze odběratelé s platnou smlouvou s Příbramskou provozní. K registraci je potřeba smlouva nebo faktura za odběr vody a e-mail, s nímž se uživatel přihlašuje. Portál je k dispozici na webu portal.pribramskaprovozni.cz.

Zákaznické centrum Příbramské provozní se nachází nadále na adrese Novohospodská 93. Otevírá v pondělí, ve středu a v pátek. Je možné si zde zařídit vše, co se týká smluvních vztahů jako uzavírání a změn kontraktů nebo informací k fakturám. Jde také o kontaktní

místo pro převzetí reklamací a stížností a poskytnutí zde informace o službách společnosti.

ČISTÍRNA A KOZIČÍN JSOU PRIORITY

Aktuální prioritou v oblasti VHI je pro Příbramskou provozní i město zkapacitnění čistírny odpadních vod. Jde o projekt v celkové hodnotě půl miliardy korun bez DPH. Příbram chce vyhlásit výběrové řízení ve čtvrtém kvartálu tohoto roku, práce na první fázi by měly začít v prvním čtvrtletí roku 2026.

Další významnou investicí, která už probíhá, je stavba splaškové a dešťové kanalizace a rekonstrukce vodovodu v Kozičíně. Do výběrového řízení s předpokládanou hodnotou 157,3 milionu korun včetně DPH se přihlásilo jede-

Provoz příbramské vodárenské sítě v čase

Příbram vlastní VHI - tedy podzemní vedení, čistírnu a úpravný vody. Před zhruba dvaceti lety se tehdejší zastupitelstvo (ZM) rozhodlo, že provozování tohoto majetku svěří za úplatu do péče společnosti 1. SČV v majetku francouzského koncernu Veolia. Byla uzavřena tzv. koncesní smlouva, která byla opět rozhodnutím ZM po deseti letech se stejným subjektem prodloužena.

Před asi třemi lety se začalo mluvit o potřebě přípravy nového výběrového řízení na provozovatele. Město si nechalo vypracovat právní analýzu s několika variantami postupu. Z ní na jaře roku 2022 vyplynulo, že nejvýhodnější je pokračovat v koncesi. Tedy přenechat provozování za úplatu (nájem) externímu subjektu s potřebnou kvalifikací. Analýza byla v dubnu 2022 projednána ZM a radě města (RM) bylo uloženo vést kroky směřující ke koncesnímu řízení (Kahan 5/2022). Město vypsaló tendr na nového provozovatele, toto řízení běželo v roce 2023. Přihlásilo se několik subjektů včetně 1. SČV.

Centrově nejvýhodnější nabídku - jak se později ukázalo - předložila společnost SmVaK Ostrava. Na mimořádném zasedání ZM v prosinci 2023 (původní smlouva s 1. SČV končila v únoru 2024) však padl návrh zastupitelů SPD na zrušení koncesního řízení a provozování VHI ve vlastní režii. Většinou v ZM byl návrh na ukončení koncesního řízení přijat s tím, že si město zajistí provoz samo. Během roku 2024 se k VHI uskutečnilo několik veřejných i pracovních jednání ZM a byly postupně rozpracovávány varianty možného postupu. Na zářijovém zasedání dostali zastupitelé k dispozici právní a ekonomické zhodnocení. Nejvíce se diskutovalo o variantě č. 4, která znamenalo založení nového společného podniku (detailněji Kahan 10/2024).

V pondělí 25. listopadu 2024 pak zastupitelé po šesti a půl hodinách diskuse hlasovali, zda souhlasí s nabytím 60% podílu nové společnosti Příbramská provozní, v níž bude 40% držet 1. SČV. Z 24 přítomných bylo 14 zastupitelů (ANO 2011, ODS, SPD) pro, osm (Spojenci, Šance pro Příbram, Piráti) proti a dva (SPD a Příbram 2030) se zdrželi. Ke schválení bylo třeba 13 hlasů. Firma byla založena k 28. listopadu 2024. Na jednání 19. prosince 2024 vybralo ZM jednoho jednatele a dva členy dozorčí rady coby zástupce města v nové společnosti.

Co bude následovat? Po šesti letech od podpisu smlouvy si může město v rámci Příbramské provozní zajišťovat služby ve své režii, do té doby je bude většinou poskytovat 1. SČV. Významným milníkem by měl být rok 2030. A to za předpokladu spojení se Svazkem obcí pro vodovody a kanalizace Příbram. Město si historicky zachovalo vlastnictví VHI, může tedy libovolně nakládat s rozvody a vodárenskými zařízeními. Svazek, v němž jsou kromě Příbrami i mnohé další obce v okolí, má ale veškeré zdroje příbramské vody a páteřní přívaděče. Za účelem optimalizace provozu a využívání synergií může dávat smysl fúze. Po deseti letech od podpisu smlouvy si pak může město odkoupit zbytek podílu v Příbramské provozní od 1. SČV a „provozovat si vodu“ výhradně ve své režii.

Nové logo společnosti Příbramská provozní odráží jednotnou grafickou identitu města Příbram.

náct zájemců. Jeden z uchazečů byl vyřazen kvůli změně nabídkové ceny po lhůtě pro podávání nabídek. Výběrová komise tak posuzovala deset nabídek, jejichž ceny se pohybovaly od 116 milionů korun až po 171 milionů korun včetně DPH. Nejvýhodnější nabídku ve výši 116 028 568 korun včetně DPH předložila společnost Stavmonta, která se stala vítězem tendru. Staveniště bylo předáno na začátku roku, doba realizace je 60 týdnů.

DŮLEŽITÁ DISKUSE

O VHI se v médiích a na sociálních sítích příliš nediskutuje, a pro většinu občanů není tato problematika zajímavá. Přesto jde o zásadní a strategické téma, což dokládají diskuse v politických kruzích a mezi odborníky (na tento článek navazuje anketa mezi zastupitelskými kluby o VHI a Kahan se tématu dlouhodobě věnuje – související články lze dohledat na kahan.pribram.eu). Zásobování vodou je v současnosti bez komplikací, ale s pokračující změnou klimatu to tak být nemusí. Dále platí, že VHI „polyká“ desítky milionů korun ročně na investicích a opravách a samotný kontrakt na provozování vodárenské sítě na jedno desetiletí má ve městech velikosti Příbrami z hlediska tržeb hodnotu 1-2 miliard korun.

Vedle finančních jsou zde technické a technologické souvislosti. Provozování vyžaduje zkušenost a kompetence, protože síť je mnohdy zastaralá a občas se ani neví, co a v jakém stavu se v podzemí nachází. A faktem je i to, že stav VHI může podporovat nebo naopak brzdít rozvoj města. To lze doložit na příkladu čistírny odpadních vod, která není v současnosti dostatečně kapacitní. Město a nyní už i Příbramská provozní sice podnikají kroky k tomu, aby byla co nejdříve modernizována, stop stav na připojování nových rodinných domů i firemních objektů ke kanalizační síti trvá ale přibližně pět let.

Příbramská provozní

IČO: 22313460
DIČ: CZ22313460
Číslo účtu pro platby za vodné a stočné: 131-1416260257/0100
Sídlo: Novohospodská 93, Příbram
Zákaznická linka: 315 819 796
Web: pribramskaprovozni.cz
E-mail: info@pribramskaprovozni.cz
Zákaznické centrum Příbram: Novohospodská 93, Příbram
Provozní doba: Po, St: 8.00-11.00, 12.00-17.00; Pá: 8.00-12.00
Hlášení poruch a havárií: 318 494 241 (dispečink)
Zákaznická linka: 315 819 796

Co veřejnost naopak velmi zajímá, je sazba vodného a stočného, která pro letošek činí 110,20 Kč/m³. Ale i v tomto ohledu je důležité sledovat, jak je příbramský vodohospodářský majetek spravován a v jaké se nachází kondici, protože na ceny má tato skutečnost také značný vliv.

■ Stanislav D. Břeň

inzerce

VÝŠE MÍSTNÍCH POPLATKŮ A INFORMACE O PLATBĚ

- Poplatek za svoz odpadu činí 864 Kč/osoba (u občanů nad 70 let 432 Kč), poplatek za psy se různí podle jejich počtu a lokality.
- Splatnost místních poplatků je 31. 3. 2025.
- Variabilní symboly jsou stejné jako v minulých letech. Pokud nevíte variabilní symbol, kontaktujte Odbor ekonomický MěÚ Příbram: e-mailem na adrese popelnice@pribram.eu (v případě poplatku svozu odpadu uveďte jména, příjmení, data narození a adresy trvalého pobytu všech poplatníků, za které má být poplatek uhrazen).

Možnosti platby

Portál občana

Portál najdete na adrese portalobcana.pribram.eu (Moje závazky). Přístup k portálu je možný prostřednictvím BankID, NIA ID a MojeID.

Příbram v mobilu

Mobilní aplikaci Příbram v mobilu lze stáhnout z Google Play nebo App Store. Přístup k platební bráně je možný prostřednictvím BankID, NIA ID a MojeID.

Bezhotovostní převod

- Místní poplatek za komunální odpad
č. ú. 1783-521689309/0800
- Místní poplatek za psy
č. ú. 60038-521689309/0800

Hotovostně
či platební kartou

Pokladnu MěÚ najdete na adrese Gen. R. Tesaříka 19 (naproti Sokolovně) v 1. patře. Na poště uhradíte poplatek poštovní poukázkou typu A.

Ještě vám nechodí elektronická složenka? Napište si o ni.

Elektronická složenka vám připomene splatnost poplatků. Stačí napsat na popelnice@pribram.eu. Do e-mailu uveďte jméno, příjmení, datum narození a adresu trvalého pobytu všech poplatníků, za které bude poplatek hrazen.

ZNÁMKY NA POPELNICE A NÁLEPKY NA ZNÁMKY PRO PSY SE NEVYDÁVÁJÍ

Kam se ubírají trendy ve správě vodohospodářské infrastruktury

Rubrika Anketa přináší názory zastupitelských klubů na konkrétní témata. V tomto vydání jsme položili tyto dotazy: Jaké vidíte budoucí výzvy z hlediska provozu příbramské vodohospodářské infrastruktury? Kam by se správa příbramské vodárenské soustavy měla do budoucna ubírat? Publikujeme reakce těch klubů, které na anketu reagovaly, a to v abecedním pořadí od Z k A.

Pro občany a firmy je především důležité, aby voda nadměrně nezdražovala. Před městem a nyní novou společností Příbramská provozní zase stojí především velké investice.
Foto: generováno AI, model Dall-e

JIŘÍ A PETRA NOVOTNÝCH, SVOBODA A PŘÍMÁ DEMOKRACIE (SPD)

Voda zpět do rukou města. To byl jeden z našich volebních bodů a jsme rádi, že aspoň z části se toto podařilo splnit za pomoci ostatních zastupitelů. K 1. lednu 2025 vznikla nová společnost Příbramská provozní, která naši vodu spravuje. Jak vidíme budoucí výzvy a kam by se měla vodárenská soustava do budoucna ubírat? Do budoucna bychom měli zaměstnat odborníky z této oblasti, které bychom měli hledat již na vysokých školách. Měli bychom je zaměstnat na částečný pracovní úvazek, při kterém by mohli nadále studovat. Při tomto úvazku by získali potřebnou praxi a po ukončení studií by byli již řádně připraveni na své budoucí povolání. Také bychom měli hledat pracovníky pro manuální práce a postupně nakoupit potřebnou techniku, jako jsou bagry, nákladní vozidla, ale i laboratoř nebo potřebnou elektroniku. V roce 2030 skončí koncesní smlouva Svazku obcí pro vodovody a kanalizace Příbram. Po tomto datu by se Svazek mohl připojit k Příbramské provozní. Vodu bychom mohli spravovat společně pro město Příbram a okolní obce, kterých je podle zakládající listiny z roku 1993 na dvě desítky.

VÁCLAV DVOŘÁK, SPOJENCI – TOP 09, STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, POLITICKÉ HNUTÍ HLAS, SOS PŘÍBRAM A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI

Poslední události kolem příbramské vodohospodářské infrastruktury (VHI) jsou jedním z nejsmutnějších příběhů města Příbram. Vládnoucí koalice v čele s radními zcela nepokrytě hájila zájmy soukromé firmy s francouzskými vlastníky, firmy 1. SČV. V rozporu s názorem ko-

mise, která vyhodnocovala soutěž na nového provozovatele, toto výběrové řízení zrušila. Řadou nestandardních kroků pak udržela jako pána naší VHI právě 1. SČV, která výběrové řízení nevyhrála. V rámci křečovitého scénáře si nakonec město koupilo za 9,5 mil. korun podíl v uměle vytvořené a majetkově prázdné firmě Příbramská provozní (PP). Tu účelově založila s 1. SČV, ta ji naprosto manažersky i odborně ovládá a město v ní hraje roli staty. Dodám, že původně rada města zastupitelům navrhovala schválit kupní cenu za toto nic ve výši 40 mil. korun. Vše ve společnosti PP bude řídit 1. SČV, přesto si koalice ze svých řad zvolila do jejích orgánů tři osoby. Zvolení pánové se nechali slyšet, že si svoji účast v PP nechají dobře zaplatit. První počin nové firmy byl, že do roku 2025 zdražila Příbramským vodu o 7%.

Je zcela legitimní přemýšlet o tom, proč příbramská koalice tolik lpěla na tom, aby první housle v příbramské vodě stále hrála 1. SČV, a proč odmítla vítěze soutěže, který nám nabízel výrazně levnější vodu. Celé dění ztratilo ekonomickou logiku a transparentnost v rozhodování. Zájmy města a jeho občanů šly stranou, nevím proč. Jestliže ale byla základní výhybka dalšího vývoje takto nastavena, kdy veškeré rozhodování (a nutná odbornost) je pouze v rukou 1. SČV, potom je zbytečné přemýšlet o nějakých výzvách či směrech budoucího vývoje. Vše si udělá 1. SČV tak, jak jí bude jenom vyhovovat. Manažerům 1. SČV nelze vytýkat vůbec nic - úspěšně hájili zájmy své firmy a zajistili jí dlouhodobý byznys, dokonce výnosnější, než byl ten dosavadní. Bohužel jí v tom, na úkor Příbramských, pomohli naši radní. A jsem pevně přesvědčen, že věděli, co dělají. Jen nevím proč.

IVAN FUKSA, ODS

Město Příbram se ve věci správy svého vodohospodářského majetku vydalo cestou jako mnohá města v ČR. Ukončilo správu vodohospodářského majetku privátní firmou na základě koncese a rozhodlo se pro správu majetku svým vlastním provozovatelským subjektem. Z hlediska proveditelnosti tohoto záměru bylo nejefektivnější, co se týče času a finančních nákladů, koupit většinový podíl od 1. SČV a založit nový provozovatelský subjekt Příbramská provozní. Je smluvně zakotveno, že v následujících letech je možnost získat až 100% podíl. Touto cestou se v posledním období vydalo i město Benešov s okolními obcemi a v minulých dnech i skupina měst a obcí na Olomoucku.

Provozování vodovodů a kanalizací městskou firmou bude efektivnější. Město se bude přímo podílet na správě, modernizaci a rozvoji majetku bez prostředníka. Tato cesta je organizačně, časově a finančně účelnější. Provozovatelské subjekty vlastněné městy mají navíc větší šanci na získání nejen evropských dotací. Bez nich totiž nelze realizovat modernizaci, a především rozvoj vodohospodářského majetku, aniž by se město zadlužilo nebo bylo nuceno zdražit vodu.

Před městem Příbram stojí velké výzvy - zahájit a dokončit modernizaci čistírny odpadních vod za účelem zvýšení kapacity, zefektivnit provoz a zlepšit parametry vypouštěné vody do Litavky, dokončit komplexní odkanalizování Kozičína a tím finalizovat projekt Čistá Litavka. Věřím, že město těchto výhod efektivně využije.

SIMONA LUFTOVÁ, ČESKÁ PIRÁTSKÁ STRANA

Zrušená koncese na provozování vodohospodářské infrastruktury a následná změna, kdy si město „převzalo“ vodu do vlastních rukou, patří mezi klíčové události současného volebního období v Příbrami. Bohužel většinu občanů tento proces příliš nezajímá. Je pravda, že zásobování vodou se může zdát jako nudné téma a lidé se mu obvykle začnou věnovat až ve chvíli, kdy dojde ke zvýšení cen vodného - což se právě nyní stalo. Je škoda, že o tuto problematiku byl tak malý zájem, protože v případě Příbrami jde o byznys s tržbami téměř dvě miliardy korun za deset let. Koalice v radě města prosadila svůj záměr a uzavřela „výhodné“ partnerství s 1. SČV, avšak za tuto spolupráci a její důsledky nakonec zaplatíme my všichni.

Mezi hlavní výzvy v oblasti provozu vodohospodářské infrastruktury patří zajištění transparentnosti a spravedlivého využití zisků z navýšeného vodného. Tyto prostředky by neměly končit pouze v kapsách jednatelů a dozorčí rady, ale měly by být řádně investovány do údržby, modernizace a obnovy infrastruktury.

tury, stejně jako do zkvalitnění služeb pro občany. Nezbytné je postupné zavádění nových technologií pro zvýšení spolehlivosti a efektivity vodárenského systému. Velkou výzvou je také rozšíření kapacity čistírny odpadních vod, jejíž současná kapacita je nedostatečná a brzdí další rozvoj města. Klíčovou roli hraje i celková finanční a provozní efektivita, která by měla zahrnovat jak optimalizaci nákladů, tak i dlouhodobě udržitelný provoz. Současně je nutné chránit vodní zdroje a zajistit jejich udržitelné využívání. Město by mělo jednat transparentně, zejména v otázkách smluvních vztahů s 1. SČV a dalšími partnery, aby občané měli jasnou představu o tom, jaké podmínky a závazky tato spolupráce přináší.

JAN KONVALINKA, ANO 2011

Přelom loňského a letošního roku byl historickým milníkem v oblasti provozování vodohospodářského majetku města (VHM). Společně s koaličními partnery jsme našli odvahu a odhodlání k nastartování procesu osamostatňování se a získání dominantního vlivu v oblasti správy VHM. Jakkoliv opozice proti takovému kroku brojila, nepřišla sama s ničím, co by alespoň naznačovalo nějaký směr řešení. To řešení tu je a je uvedeno v život. Vlastníme a ovládáme 60 % provozní společnosti a v následujících letech budeme směřovat k jejímu celému ovládnutí, k získání

potřebného vědomostního, technologického a personálního fundamentu k plnému osamostatnění. Směřujeme i k postupné fúzi se Svazkem obcí pro vodovody a kanalizace (SVAK). Tímto spojením dojde k nápravě historické chyby z dob privatizace, kdy se zcela nelogicky rozdělilo vlastnictví a provozování VHM mezi rozdílné subjekty. SVAK vlastní veškeré zdroje příbramské vody a páteřní přivaděče. Město je pak majoritním odběratelem vody. Vše je jeden technologický a nesmírně složitý celek, který by zcela logicky měl být centrálně spravován a řízen.

A jaké jsou ty výzvy pro další roky? Na lokální úrovni je to jednoznačně čistírna odpadních vod (ČOV). Krom toho, že je nekapacitní, vykazuje i vysokou míru poruchovosti. Práce na její obnově započnou již v letošním roce. Následovat bude komplexní zásah do všech klíčových technologií. To bude mít za cíl nejen zvýšení kapacity pro připojování na kanalizaci, ale také to, že už v předstihu bude naše ČOV schopná vyhovět plánovaným přísným regulím pro čištění odpadních vod.

Dále je nutné pracovat na navyšování výkonu na různých větvích systému - např. vodojem v Orlově nebo větev na Balonce. Kanalizace v Kozičíně je projekt, u něž již bylo předáno staveniště a práce započnou s jarem. Bude tím dovršen projekt Čistá Litavka, který se po odkanalizování Orlova na mnoho let zastavil, aby

ožil v minulém volebním období vybudováním kanalizace v Lazci.

Na úrovni SVAK pracujeme i na projektech, které jdou nad rámec města. Dlouhodobým trendem v oblasti vodárenství je propojování doposud samostatných soustav. Je to z důvodu měnících se klimatických podmínek a s tím souvisejícími změnami v zásobách a dostupnosti vody v různých regionech. Zahájili jsme práce na propojení příbramské a dobříšské vodárenské soustavy. Záměr je takový, že se budou vody z Vltavy dopravovat až na Dobříšsko, Novoknínsko a další části severovýchodně od nás. Prvním reálným krokem byla rekonstrukce čerpací stanice v Solenicích, odkud by voda pro Dobříš měla téct.

Správa VHM je členitá a velmi náročná disciplína. Bohužel kdekdo méně znalý se dopouští různých kategorických soudů, aniž by měl elementární povědomí, o co v této branži jde. Investice do VHM zpravidla nejsou těmi, které „vyhrávají volby“. Jsou to věci, co nejsou vidět. Čím méně viditelné ale jsou, tím více zásadní vliv na budoucnost města a jeho infrastrukturálního fungování mají.

■ Rubriku zpracoval:
Stanislav D. Břeň

inzerce

Děvy nezá kombinovat ani s čísel. Akce platí při zakoupení nových slunečních brýlí a vybraných brýlových čoček HONK. Více informací Vám poskytne pracovník Axis Optik. Designové brýle jsou zárukovým prostředkem třídy I.

SLEVA 50%

NA BLUECONTROL, SLUNEČNÍ A SAMOZABARVOVACÍ SKLA

Axis Optik Příbram – Pražská 149, Po – Pá: 8.00 – 17.00,
Březnice – Rožmitálská 143, Po – St: 8.00 – 12.00 / 13.00 – 16.00 / www.axis-optik.cz

AXIS OPTIK
Oblékáme Vaše oči

Na zbytečné výstavy není čas

Malířka Sofie Švejdivá patří k nejvýraznějším talentům generace třicátníků českých výtvarných umělců, přesahuje tradiční hranice malby a vytváří vizuální zážitek vrstvením barev v dynamických velkoformátových kompozicích i subtilních výpovědích na papír. Tento rozhovor mezi umělkyní a kurátorkou výstavy vznikl v únoru 2025 na balkóně pražského bytu a je pouhým záznamem obyčejného přátelského rozhovoru k připravované výstavě *Nosná zeď*, kterou lze v Galerii Františka Drtikola Příbram navštívit od 12. března do 8. května. Se Sofií Švejdivou nás spojuje dlouhý pracovní i osobní vztah, a proto si v tomto rozhovoru tykáme.

Malířka Sofie Švejdivá.

Foto (2×): Nikola Ramešová

SOFIE, PROČ JSI CHTĚLA, ABYCH BYLA KURÁTOROU TVÉ VÝSTAVY?

Protože mě a mou tvorbu znáš ze všech nejlépe a zblízka, Majdo, a jsi k ní kritická. (*Magda Danel s kurátorem Jiřím Švestkou byla v roce 2018 první, kdo Sofii Švejdivé dělala první sólovou výstavu v Praze v Galerii Atrium na Žižkově – pozn. red.*)

PROČ NOSNÁ ZEĎ?

Název výstavy *Nosná zeď* jsme vymyslely tady spolu na balkóně asi před půl rokem, aniž bychom věděly proč vlastně, ale přišel nám nosný.

NÁZEV NOSNÁ ZEĎ VZNIKAL STEJNĚ TADY VE DVOU NA BALKÓNĚ JAKO NÁZVY TVÝCH PŘEDCHOZÍCH VÝSTAV, SKLENÍKOVÝ EFEKT V KARPUCHINA GALLERY V PRAZE A RED FLAG V DOMĚ UMĚNÍ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH. DNES V TĚCH NÁZVECH VNÍMÁM URČITÝ NARATIV. ZAČALY JSME SPOLU ALE MLUVIT V PRŮBĚHU PŘÍPRAV TĚTO PŘÍBRAMSKÉ VÝSTAVY O TOM, ŽE DŮM, KDE BYDLÍŠ S RODINOU, ALE TAKY V NĚM MÁŠ

SVŮJ ATELIÉR, JE PRO TEBE NOSNOU ZDI. TU JSI ZAČALA UŽ DŘÍVE ZAZNAMENÁVAT VE SVÉ TVORBĚ OD SKLENÍKU, PŘES RED FLAG KŘESLO U KRBU, AŽ PO PRÁDLKO NA ŠŤŮŘE A MNOHÉ DALŠÍ MOTIVY.

Ano. A v průběhu příprav této příbramské výstavy jsme navíc zjistili, že se z toho baráku musíme do tří měsíců vystěhovat, takže se z toho stalo aktuální a dominantní téma.

MYSLÍŠ TEN MOMENT, KDY NĚCO ZTRÁCÍŠ A POZNÁVÁŠ SKUTEČNOU HODNOTU TOHO, CO JSI MĚLA?

Ano, v tom tlaku poznáš nejvíc o sobě i o těch okolo. Až když něco ztratíš, tak si uvědomíš, co jsi vlastně měl, tu zkušenost má každý. Ale vlastně na nosné zdi není nic hezkého. Protože nosnou zeď nejde vybourat, nezbavíš se jí, máš ji za zadkem, obtěžuje. Když chceš zvětšit prostor, tak nemůžeš.

OBČAS SE ČLOVĚK MUSÍ SPOKOJIT S TÍM, CO MÁ NEBO SPÍŠ MOŽNÁ S TÍM, CO NEMÁ. PROČ MALUJEŠ?

Tak je to klišé, ale mám to životní nutkání. Včera jsem nad tím hodně přemýšlela, protože jsem byla obklopena jenom umělci, sběrateli a galeristy na jednom večírku. A začalo se mi tam honit hlavou, proč maluju. Jiná cesta pro mě není. Ale co mě tíží, je stres, který vytváří dualita rolí malířky amatky. Obě role jsou prioritou a je těžké mezi nimi přepínat. Jsou chvíle, kdy se malba dostává výš než děti, to mě děsí, že je to tak silné nutkání.

KDY TO NUTKÁNÍ PŘIŠLO?

To byla úplná náhoda. Spolužačka v sedmé třídě mi řekla, že chodí na výtvarku, že je to zajímavý kroužek, ať se k ní přidám. Nebylo to v rámci školy, nebyla to ani ZUŠka, ale byl to kroužek výtvarky někde ve Varech. Učitelka měla krásné havraní vlasy, voněla kávou a cigaretami a mně se tam strašně líbilo. Zároveň to byl věk okolo třinácti let a ta moje spolužačka tam balila jednoho kluka, takže se tam dělo něco, co mě přitahovalo, tak jsem tam chodila. Najednou mi toto všechno přišlo hodně svobodné a chtěla jsem tenhle život žít. Chtěla jsem vonět kávou a cigaretami, aniž bych o tom věděla, a od té doby jsem se toho nevzdala.

CHODILA JSI V DĚTSTVÍ NA NĚJAKÉ VÝSTAVY?

Maximálně jako každé dítě z kolonády do karlovarské galerie (Galerie umění Karlovy Vary), ale spíše jsem tam chodila na výtvarné dílny. Ale až po zkušenosti s paní učitelkou s havraními vlasy jsem začala jako téměř každé dítě s impresionisty a německou expresí. Teď zpětně to vnímám vlastně jako zásadní, nikdy jsem o tom takto nepřemýšlela, od impresionistů skočíš rychle dál. Leknín, leknín, leknín, leknín, tečky, tečky, tečky a potom najednou německá exprese, tu jsem našla hned v těch třinácti a tihnu k ní dodnes.

PAMATUJEŠ SI NA NĚJAKÝ MOMENT, KDY SE O TOBĚ ZAČALO MLUVIT JAKO O TALENTU?

Tak o tom nevím, žádné potvrzení nemám. Slovo talent vzniklo až s galeristou Jirkou

Nosnou zeď nejde vybourat, nezbavíš se jí, máš ji za zadkem, obtěžuje. Když chceš zvětšit prostor, tak nemůžeš.

”

Švestkou, kdy chtěl prodat moje obrazy. Protože se mnou to není zas tak jednoduché, nezapadám do žádné škatule. Pracuji úplně jinak s barvou, jsem mimo trendy. Teď se mi stalo, že za mnou přišli tři sběratelé a najednou začali říkat slova jako talent nebo mluvili o používání barev a expresi, ale já v tom jedu už od patnácti let pořád stejně.

TAKŽE MÁŠ NUTKÁNÍ A TALENTY NEPOTŘEBUJEŠ. FORMOU JSI KONZISTENTNÍ, ALE VNÍMÁM U TEBE MOMENTÁLNĚ POSUN NEBO ODKLON JINAM. ČÍM BUDE VÝJMEČNÁ PŘÍBRAMSKÁ VÝSTAVA?

Ta bude hodně jiná, protože jsem se posunula do nějakého meditativního stavu. Hodně u malování poslouchám audioknihy nebo podcasty o zahraniční nebo české politice.

TO MUSÍŠ BÝT DOCELA VE STRESU, NE?

Vůbec ne právě. Dostanu se do takové meditace, že jsem schopna uklidnit tu malbu. A díky tomu, že tolik nepřemýšlím o malbě samotné, maluju bez jakéhokoliv kalkulu.

TAKŽE MALUJEŠ INTUITIVNĚ A MOZEK ZAMĚSTNÁVÁŠ AKTUÁLNÍM DĚNÍM NA POLITICKÉ SCÉNĚ? TO JE ASI STEJNĚ BIZARNÍ, JAKO ŽE MÁŠ RÁDA KOLONI, KDYŽ SE VYRÁČÍŠ Z CHALUPY DOMŮ DO PRAHY, A JEŠTĚ TOMU ŘÍKÁŠ MEDITACE.

Teď třeba poprvé v životě u některých obrazů vím, co dělám. Víím přesně, co na tom obraze bude, a v tom je ta výstava jiná. Moje obrazy jsou realističtější než kdy dříve, dává mi to klid. Používám asi pět druhů hnědé barvy, to už je forma meditace. Maluju třeba obývací stěnu týden, já jsem v životě nemalovala takhle dlouho obraz. Jeden obraz na této výstavě jsem malovala celý měsíc, to se mi nikdy dřív nestalo.

Sofie Švejsová

Vystavovala sólově v galeriích jako např. Big Hug Mug v Berlíně (TV series paintings; 2014), Dům umění v Opavě (In The Shade; 2017), Galerie Atrium Žižkov (9058; 2018), Jiří Švestka Gallery společně s Andrease Schmittinem (2019), Pragovka Gallery (+50°C; 2020), Karpuchina Gallery (Skleník; 2021), Galerie Felixe Jeneweina města Kutné Hory (Over the Edge; 2022), Galerie Vyšehrad (Tři dny bez spánku; 2022), Dům umění České Budějovice (Red Flag; 2022) nebo Galerie města Kolína (Princip zrcadlení; 2024). Z mnoha skupinových výstav lze zmínit např. O Tobě (GASK; 2024), West point! (Galerie města Plzně; 2023), Konfigurace (GFDP; 2023), Mikulovské výtvarné sympozium (2022), ArtDialog-Interspaces (Galerie Klatovy/Klenová), L'Accrochage (Jiri Svestka Gallery Berlin; 2015). Vystavovala také na veletrzích Volta 12 Basel, Švýcarsko (2016), Volta New York, USA (2018), Artissima Fair Turin, Itálie (2019), Swab Barcelona, Španělsko (2021 a 2022), Contemporary Istanbul (2023) a Sofia Art Fair, Bulharsko (2024).

ČÍM TO JE? JE TO DÁNO TÍM, ŽE SAHÁŠ VÍCE PO REALISTIČTĚJŠÍM OBRAZU?

Nemyslím. Je to tím, že vím, co dělám. Dává mi to takový klid, že mi vůbec nevadí, že to maluju měsíc.

JE TO NOVÁ POTŘEBA, NOVÝ KONCEPTUÁLNÍ ZÁSAH NEBO SPÍŠE ROZUMOVÝ? OBJEVUJE SE TI NAJEDNOU V PROCESU TVORBY PŘÍTOMNOST KONSTRUKCE?

Přesně tak, je to vystavené. A vůbec si nemyslím, že je to špatně. Muselo to přijít, i kdybych to záhy opustila, posune mě to dál. Malovat hnedou skříň, to vyžaduje meditaci. Mění se mi barevnost a to je strašně důležité, najednou je úplně jiná, než byla kdykoliv předtím.

NA VÝSTAVĚ BUDE PŘEDSTAVENA I TVOJE PLAKÁTOVÁ FORMA, OLEJ NA PAPIŘE.

A ta je moc důležitá. Protože mám velký problém malovat malé formáty na plátno, třeba 50 na 50 centimetrů. Je to pro mě mentální blok stejně jako figura, ale když používám papír, tak mám pocit, že jsem svobodná. A přesto, že ty věci vznikají hodně rychle, jsou nosné a silné. Barevnost je úplně jiná než v mapování domu na plátnech, i když tematicky se prolínají. Hodně let jsem malovala květiny, ale nebyla to zátiší, vždy to byl příběh. Teď se mi tam objevují květiny, které jsou v domě, mají svůj hlubší příběh a já k nim přicházím podvědomě.

DOŠLA JSI TEDY V PROCESU TVORBY K FORMOVÁNÍ JAKÉSI MENTÁLNÍ KONSTRUKCE, KTERÁ ALE NENÍ KALKULEM. JAK JE PRO TEBE DŮLEŽITÝ CELÝ GALERIJNÍ SVĚT A PRODEJNÍ MAŠINÉRIE? ŽIVÍŠ SE TÍM, TAKŽE NĚJAKÝM ZPŮSOBEM JEJ REFLEKTOVAT MUSÍŠ.

Mě už dneska baví, že se v něm ve svých pětatřiceti letech orientuji. Po jedenácti letech, kdy se uměním žívím, už ty mechanismy znám a umím se jim zasmát stejně jako tomu politickému podcastu. Někdy je to složité, prodej je pro mě důležitý, abych zaplatila nájem a uživila děti, ale nejsou pro mě motivem a středobodem, nechci to takto mít a nemám.

PŘÍBRAMSKÁ VÝSTAVA BUDE VELKÁ, NA PLOŠE 600 METRŮ, COŽ JE VE TVÉM VĚKU JEDNA Z TĚCH MINIMÁLNĚ ROZSAHEM VÝZNAMNÝCH VÝSTAV. S ČÍM SI MYSLÍŠ, ŽE SE DIVÁK POTKÁ, KDYŽ PŘIJDE NA TVOU VÝSTAVU?

Malba bez názvu vznikla pro letošní výstavu v GFDP.

Foto: Filip Beránek

Píle, talent, štěstí. A tu píli si zopakují třikrát. Protože při tomto objemu výstavy a velkoformátových pláten snad divák zasáhne ta dřina. Doba se mění a hodně umělců si dnes myslí, že se to bez dřiny obejde. Prodejní galerie dnes často umělce tlačí, aby neprodukovali. Pokud máte jen sedm děl za rok, tak se lépe prodají, ale na tuhle cestu nikdy nepřistoupím. To si přece mohou dovolit umělci na sklonku života, ale tam už je to taky o něčem úplně jiném.

JAKÝ SMYSL MÁ PRO TEBE VYSTAVOVAT A TŘEBA VYSTAVOVAT MIMO PRAHU?

To je pro mě super otázka, protože vystavuji hlavně mimo Prahu a výstavy mimo Prahu jsou ty nejlepší. Městské galerie jsou moje vůbec nejoblíbenější disciplína. Koluje tady takové dogma, že si český umělec objedná republiku, pak si dá Rudolfínům a co pak. A k tomu chci dodat, že jsou tady destinace jako Slovensko, Rakousko, Amerika, Japonsko a nemá to hranic. Strašně nerada vystavuji v Praze.

PROČ NERADA VYSTAVUJEŠ V PRAZE?

Protože tady vám nikdo neřekne svůj názor. Je výstava, je odškrtnutá a je úplně zbytečná. A toto je dnes často Praha a na zbytečné výstavy není čas.

■ Magda Danel

Galerie Františka Drtikola Příbram

Jarní prázdniny v Hornickém muzeu Příbram: program pro děti plný zážitků

Od pondělí 10. března do středy 12. března se v Hornickém muzeu Příbram uskuteční příměstský tábor v rámci jarních prázdnin. Ten děti zavede do expozic, do podzemí i do okolí muzea, kde budou luštit, pátrat, bádát, tvořit a užívat si prázdninový čas plnými doušky.

V pondělí budou účastníci příměstského tábora cestovat časem o 100 let nazpátek, vyzkouší si nejrůznější rukodělné činnosti, ochutnají pučálku a zahrají si hry našich prababiček. V úterý prozkoumají podzemí, svezou se důlním vláčkem a vystoupají na těžní věže. Ve středu se vydají do Brd hledat stopy zvěře a tvořit z přírodnin.

Program bude probíhat od 7.30 do 15.30 pod vedením muzejní pedagožky. Děti je možné přihlásit na jeden, dva nebo tři dny, a to na e-mailu fialova-j@muzeum-pribram.cz. Cena za jedno dítě na jeden den 350 korun, za druhé a další dítě 250 korun. Podrobnější informace najdete na internetových stránkách muzeum-pribram.cz.

Na program navazuje každý den odpolední tvůrčí dílna s tématem dětských jarních zábah, která je určena jak pro účastníky tábora s doprovodem, tak i pro další zájemce. Koná se vždy od 16.00 do 17.30. Děti i dospělí se naučí vyrábět pomůcky ke starobylé hře tlučení špačků, seznámí se s pravidly cvrnkání kuliček a zjistí, jak si zhotovit píšťalku z vrbového prutu. Účast je možná pouze po předchozí rezervaci na výše uvedeném e-mailu. Vstupné

Během příměstského tábora prozkoumají děti březohorské podzemí.

Foto: Hornické muzeum Příbram

činí 40 korun, pro účastníky příměstského tábora 20 korun.

Tvůrčí dílny na jarní prázdniny připravuje také pobočka Muzeum zlata Nový Knín, a to od pondělí 10. března do neděle 16. března.

■ **Stanislava Charvátová**
Hornické muzeum Příbram

Přichází jaro a sezona trhů

S příchodem jara ožívají trhy. První farmářské trhy se konají 15. března a poté každou první a třetí sobotu v měsíci. Chybět nebudou dětské dílničky, bleší trhy či středeční a čtvrteční trhy s čerstvými produkty od lokálních pěstitelů a výrobců.

První farmářské trhy budou 15. března, bleší trhy nás čekají 5. dubna.

Foto: Městský úřad Příbram

Farmářské trhy se letos poprvé konají 15. března a poté vždy každou první a třetí sobotu v měsíci na Dvořákově nábřeží. Jako každý rok tak i letos chystáme v rámci farmářských trhů několik dětských dílniček. První se uskuteční 5. dubna a budou velikonocní. Děti

i dospělí se zde mohou naučit plést některé výrobky z proutí či malovat kraslice. Připravujeme také bleší trhy, které pořádáme na nám. T. G. Masaryka a jež měly v předchozích letech úspěch. První nás čekají 5. dubna. S nadcházejícím jarem se probudí klasické trhy. Vždy

ve středu lze na Václavském náměstí nakoupit sazenice, zeleninu, ovoce a sezonní zboží. Ve stejném dnu si můžete zajít na nám. T. G. Masaryka, kde na vás čekají prodejci především se stánky s textilními výrobky. Čtvrtky zase patří trhu na nám. 17. listopadu, kam přijíždějí zelenináři, chovatelé s domácími vejci, pekaři nebo výrobci sýrů a uzenin. Na konci roku se shledáme na adventních trzích.

Navštivte některý z trhů během roku, nasajte atmosféru, poříďte si originální dárky nebo si dejte něco dobrého na zub. Na farmářských trzích bude vždy připravené posezení, kde si můžete vychutnat třeba dobrou kávu. Prodejci tradičních výrobků, pěstitelé nebo chovatelé, kteří mají zájem prodávat své zboží, nás mohou kontaktovat na e-mailu trhy@pribram.eu.

■ **Romana Kadeřábková**
Obecní živnostenský úřad

Příbramští řidiči mají na výběr ze dvou parkovacích aplikací

Řidiči v Příbrami mohou platit parkovné v aplikaci VPA, která nevyžaduje instalaci do mobilního telefonu. Kromě VPA lze využít také aplikaci EasyPark Czechia, kterou je nutné nejprve stáhnout. Platit parkovné jde i nadále prostřednictvím platební karty nebo mincí.

Příbramští mají k dispozici novou parkovací aplikaci od EasyPark Czechia.

Foto: archiv města

na parkovací zónu nebo ikonu parkoviště zobrazí nabídka s textem „online platba VPA“. Následně je uživatel přesměrován do formuláře k doplnění registrační značky vozidla a dalších náležitostí.

Kromě VPA mají Příbramští k dispozici také aplikaci EasyPark Czechia. Dříve ji znali pod označením MPLA, nejen v Příbrami fungovala několik let. Na rozdíl od VPA je třeba aplikaci od EasyPark Czechia nejdříve stáhnout do mobilního telefonu. Podrobnosti i v češtině lze vyhledat na webu easypark.com/cz-cz.

Kontrolu řádné platby parkovného provádí Městská policie Příbram. V případě neuhrazeného parkovného udělují strážníci pokuty.

U příbramských parkovacích automatů lze platit pomocí mincí nebo platební kartou. K dispozici jsou také dvě mobilní aplikace. VPA není třeba instalovat do mobilního telefonu.

Na konkrétním parkovacím automatu řidič pouze načte QR kód, načte se mu aplikace otevře. Podobně to v případě vybraných parkovišť funguje na webu mapy.cz, kde se při kliknutí

■ Stanislav D. Břeň

inzerce

V souladu s ustanovením § 46 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, stanovují ředitelé příbramských základních škol místo a dobu zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání pro školní rok 2025/2026 takto:

Zápis dětí do 1. ročníků základních škol

narozených od 01. 09. 2018 do 31. 08. 2019, včetně dětí s odloženou školní docházkou

Základní škola pod Svatou Horou, Balbínova 328, Příbram II	1. dubna 2025 2. dubna 2025	13:00 – 18:00 h 13:00 – 16:00 h
Základní škola, Příbram - Březové Hory Prokopská 337, Příbram VI	5. dubna 2025	8:30 – 14:30 h
Základní škola, Příbram VII, Bratří Čapků 279, příspěvková organizace	11. dubna 2025	13:00 – 18:00 h
Základní škola, Příbram II, Jiráskovy sady 273	11. dubna 2025 12. dubna 2025	14:00 – 18:00 h 9:00 – 11:00 h
Základní škola, Příbram VII, 28. října 1	5. dubna 2025	8:00 – 13:00 h
Základní škola, Příbram VIII, Školní 75	5. dubna 2025	8:00 – 15:00 h
Waldorfská škola Příbram - mateřská škola, základní škola a střední škola, Hornická 327, Příbram II	9. dubna 2025 11. dubna 2025	14:00 – 17:00 h 14:00 – 16:00 h
Odborné učiliště, Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola, Příbram IV, příspěvková organizace, Pod Šachtami 335	9. dubna 2025	12:00 – 16:00 h

V odůvodněných případech je možné domluvit s ředitelstvem školy jiný termín. K zápisu vezměte s sebou svůj občanský průkaz a rodný list dítěte.

Výzva s Duolingem motivovala žáky k pravidelnému učení cizího jazyka

Na Základní škole pod Svatou Horou se učitelé cizích jazyků rozhodli uspořádat prázdninovou Duolingo výzvu, jejímž cílem bylo motivovat žáky i školní zaměstnance k pravidelnému procvičování cizích jazyků během vánočních prázdnin.

Účastníci Duolingo výzvy s certifikáty o absolvování.

Foto: ZŠ pod Svatou Horou

Účastníci „duolingové“ výzvy měli za úkol věnovat se učení jakéhokoli jazyka alespoň pár minut denně po dobu tří týdnů. Do výzvy se mohli zapojit žáci od třetího ročníku a všichni zaměstnanci školy, a z celkového počtu 143 přihlášených ji úspěšně absolvovalo 56 žáků ze 17 tříd a čtyři zaměstnanci. Mnozí další sice některé dny vynechali, čímž porušili pravidla, ale nakonec se znovu zapojili a pokračovali v pravidelném upevňování svých dovedností.

Mezi největší přínosy této akce patřila soutěživost a vzájemná podpora mezi žáky i učiteli. Díky aplikaci Duolingo pro výuku jazyků měli účastníci možnost sledovat pokrok svých kamarádů, podporovat se navzájem a porovnávat si skóre. Někteří dokonce zapojili své rodinné příslušníky, což jim pomohlo udržet motivaci i během prázdninového období, kdy se běžně učivo odkládá na později. Nejvíce procvičovaným jazykem byla angličtina, následovaná španělštinou. Někteří žáci se však rozhodli

experimentovat s exotičtějšími jazyky jako japonština, korejština nebo ukrajinština. Mnozí se zároveň věnovali více jazykům současně, což obohatilo jejich jazykové dovednosti.

Tato aktivita přispěla k vytvoření návyku pravidelného učení, což mnozí účastníci oceňují, protože i po prázdninách pokračují v každodenním procvičování. Tento netradiční způsob učení cizích jazyků nejen zlepšil jazykové dovednosti účastníků, ale také jim pomohl vybudovat dlouhodobé studijní návyky. Na základě pozitivních zkušeností se objevily návrhy, aby podobné akce probíhaly pravidelně. Někteří žáci totiž přiznali, že se k učení nemohou sami přinutit, ale jakmile mají jasně stanovený cíl, cítí se více motivováni. Tento podnět ukázal, že tímto způsobem můžeme efektivně zapojit žáky do jazykového vzdělávání a udržet jejich zájem o učení jazyků.

Akce rovněž ukázala, jak mohou moderní technologie obohatit tradiční vzdělávání a jak důležitou roli v procesu učení hraje vzájemná podpora mezi žáky, jejich rodinami a učiteli. Učení jazyků tak přestalo být nudnou povinností a stalo se zábavným, podporujícím a inspirativním procesem, který propojuje studenty napříč různými jazyky, třídami i ročníky.

■ Gabriela Dvořáková
ZŠ pod Svatou Horou

Němčina není jen školní předmět

Výuka německého jazyka na ZŠ Bratří Čapků probíhá od sedmé třídy s časovou dotací dvou hodin týdně. Nejde jen o učení gramatiky a slovíček prostřednictvím učebnic, ale zaměřujeme se na aktivní používání jazyka. Žáci pak dokážou uspět nejen ve školních soutěžích, ale především v dalším studiu či při pobytu v zahraničí.

Žáci na ZŠ Bratří Čapků si osvojují němčinu formou interaktivních aktivit, konverzačních cvičení a projektů. Naše školní knihovna cizích jazyků je obohacena o knihy v německém jazyce, určené pro děti a mládež. Díky tomu si mohou žáci rozšířit slovní zásobu a přečíst si svoji první knihu v němčině.

Teoretické znalosti je nejlepší doplnit reálnými zkušenostmi, a proto v předvánočním období pravidelně pořádáme výjezdy do Německa. Umožníjí zažít jazyk v reálném prostředí, poznat historii, kulturu a získat nezapomenutelné zážitky. Cílem exkurzí není jen prohloubení jazykových znalostí, ale také motivace ke studiu němčiny.

Důraz klademe i na praktické využití jazyka, což se odráží ve výborných výsledcích žáků,

kterí se každoročně zúčastňují konverzační soutěže v německém jazyce. Soutěž, která prověřila nejen jejich jazykové znalosti a komunikační dovednosti, ale také schopnost pohotově reagovat, se konala v úterý 11. února a zúčastnili se jí nejlepší žáci z různých škol. Z naší to byl Jakub Dušek ze 7. A, který získal 1. místo, a dále Natálie Brožiková, která obsadila 2. místo v kategorii mladších žáků ze 7. ročníků. V kategorii II., určené pro žáky 8. a 9. ročníků, zvítězil Matěj Dušek z 9. A. Celá soutěž byla skvělou příležitostí k porovnání jazykových dovedností s vrstevníky a k získání nových zkušeností.

Od loňského školního roku u nás probíhá příprava žáků na mezinárodně uznávanou jazykovou zkoušku ÖSD. V listopadu se povedlo

prvním naším „vlastovkám“ absolvovat, a tím si otevřít dveře k pokročilejšímu vzdělávání nebo studiu v zahraničí. Další zájemci se od ledna připravují na jazykovou zkoušku, která je bude čekat příští školní rok.

Žáci, kteří s nadšením přijímají nové výzvy a rozvíjejí své jazykové dovednosti, současně dokazují, že němčina není jen školní předmět, ale i cesta, jak se dostat k novým a zajímavým možnostem teď i v budoucnu.

■ Miroslava Rettinger
ZŠ Bratří Čapků

Projekt MAP pro školy: robotizace, vesmír nebo umělá inteligence

Na jaře 2024 byl zahájen projekt Místní akční plán rozvoje vzdělávání IV na území ORP Příbram (dále jen MAP), který je zaměřen na podporu vzdělávání v mateřských, základních a základních uměleckých školách na území Příbramska. Do projektu je zapojeno všech 71 škol z Příbramska.

V druhé polovině loňského roku probíhala na příbramských školách řada projektových dnů, které obohatily výuku o nové zážitky a znalosti dětí a žáků napříč různými oblastmi vzdělávání. Projektové dny byly pro děti a žáky nejen poučné, ale i zábavné a inspirativní, přičemž rozvíjely jejich kreativitu, logické myšlení i praktické dovednosti.

Žáci sedmých tříd ZŠ Školní navštívili Techak v Březnici, kde se seznámili s tématem robotizace a polytechniky, dozvěděli se o Průmyslu 4.0, vyzkoušeli programování robotů a Minecraftu a na závěr si užili virtuální realitu, která je přenesla na různé části světa. Žáci čtvrtých tříd prozkoumali vesmír, programovali roboty a zažili výlety do podmořských světů i na Měsíc pomocí brýlí pro virtuální realitu. Páté třídy se zaměřily na přírodní katastrofy, které prozkoumávaly jak teoreticky, tak pomocí virtuální reality.

Z návštěvy příbramských žáků v březnickém centru Techak.

Foto: MAP

CHLAST JE DROGA

Na ZŠ 28. října se žáci věnovali biologii člověka, kdy si podrobně prozkoumali lidskou kostru, zkoumali otisky prstů a učili se o funkcích různých orgánů. Součástí projektu byla i praktická ukázka první pomoci, což žákům umožnilo pochopit důležitost péče o zdraví. Projektové dny zaměřené na zdraví probíhaly i v ZŠ pod Svatou Horou, kde proběhla příprava zdravých svačinek pro čtvrtáky. Na této škole proběhl rovněž projektový den „Chlast je droga“, během kterého žáci 8. ročníku poslouchali osobní příběh hudebníka Petra Harazina. Vyprávěl o svém životě a zkušenostech s alkoholismem.

Mezi další projektové dny patřily i kreativní akce jako výroba svatomartinských lucerniček v Alternativní MŠ nebo vánoční jarmark v ZŠ pod Svatou

Horou, kde žáci vytvářeli výrobky a seznamovali se s tradicemi.

Další projektový den se zaměřil na podporu čtenářství ve spolupráci s Knihovnou Jana Drdy. Žáci ZŠ 28. října třídili knihy, diskutovali o jejich obsahu a rozvíjeli svou kreativitu při práci s texty.

UMĚLÁ INTELIGENCE A PROGRAMOVÁNÍ ROBOTŮ

Na ZŠ Březové Hory proběhl projektový den zaměřený na umělou inteligenci. Žáci měli možnost vyzkoušet si práci s novými robotickými pomůckami, které škola zakoupila. Pod vedením odborného lektora se děti seznámily s principy

umělé inteligence a programováním robotů. Tento interaktivní den byl skvělou příležitostí pro žáky, jak se ponořit do fascinujícího světa technologií a zábavnou formou si osvojit nové dovednosti.

Všechny podrobnosti, pozvánky na semináře pro rodiče, veřejnost či pedagogy jsou na webu mappříbram.cz a také na Facebooku Místní akční plán vzdělávání na Příbramsku.

■ Lenka Pavlíková
MAP IV ORP Příbram

Učitelé hrají pro nemocnici

Benefiční koncerty učitelů ZUŠ Antonína Dvořáka se staly pěknou tradicí. Co začalo v roce 2022 jako spontánní reakce na pomoc Ukrajině, pokračuje i letos už 4. ročníkem. Tentokrát opět podpoří dětské oddělení příbramské nemocnice.

Milovníci umění a dobré muziky se mohou těšit na pestrý program z klasických skladeb i populárních písní.

Foto: ZUŠ Antonína Dvořáka Příbram

V roce 2022 se začala psát historie benefičních koncertů učitelů naší základní umělecké školy. Spontánně jsme tehdy reagovali na potřeby vzniklé v souvislosti se začátkem války na Ukrajině. První koncert se uskutečnil v Domě Natura, měl pěkný ohlas a pomohl na potřebných místech. Proto jsme se rozhodli v benefičních koncertech pokračovat.

Letošní, již 4. ročník, stejně jako loni pořádáme pro dětské oddělení příbramské nemocnice, kde vybraná částka pomůže těm nejmenším. Koncert se koná v sobotu 29. března 2025 od 18.00 v našem nově zrekonstruovaném koncertním sále ZUŠ Antonína Dvořáka na adrese Krátká 351, Příbram III.

Je nám velkou ctí, že můžeme opět přispět na dobrou věc a díky vybraným financím dětem pobyt v nemocnici alespoň trochu zpříjemnit. Milovníci umění a dobré muziky se mohou těšit na pestrý program složený jak z klasických skladeb, tak z populárních písní interpretovaných našimi pedagogy a jejich hosty.

■ Magdaléna Humlová
ZUŠ Antonína Dvořáka Příbram

Hudební festival Antonína Dvořáka Příbram: svátek klasické hudby v srdci Čech

Hudební festival Antonína Dvořáka Příbram letos vstupuje do svého 56. ročníku a od 22. dubna do 3. června 2025 přinese do celého příbramského regionu bohatý program plný špičkových umělců a jedinečných koncertů. Tento festival, který nese jméno jednoho z nejvýznamnějších skladatelů světové hudby, propojuje Dvořákův odkaz s díly dalších českých i zahraničních skladatelů a zároveň představuje Příbramsko jako inspirativní kulturní centrum.

Festival zahájí Dresdner Philharmonie, jeden z nejuznávanějších evropských orchestrů. Foto: Oliver Killing

Letošní festival zahájí Dresdner Philharmonie, jeden z nejuznávanějších evropských orchestrů. Filharmonie je známá svou precizností a energií a pro příbramské publikum si pod vedením dirigenta Markuse Poschnera připravila program, v němž zazní vrcholy německého romantismu: Schumannův Houslový koncert d-moll a Brahmsova Symfonie č. 2 D-dur. Sólistkou večera bude světově proslulá houslistka Antje Weithaas, která vystupuje s Berlínskými filharmoniky, Londýnským symfonickým orchestrem a dalšími prestižními soubory. Tento večer slibuje být vrcholným hudebním zážitkem festivalu.

FESTIVAL PROPOJUJE ČESKOU A EVROPSKOU HUDBU

Dramaturgie 56. ročníku se zaměřuje na spojení českých a německo-rakouských skladatelů, čímž připomíná Dvořákovy první zahraniční úspěchy. Vedle zahajovacího koncertu festival nabídne např.:

- Sólo pro krále - koncert barokní hudby v podání Jany Semerádové a souboru Collegium Marianum;
- Projekt Don G - netradiční provedení hudby W. A. Mozarta v podání Clarimonia Ensemble a klarinetisty Irvina Venyše;
- Mozartovy dopisy - hudebně-dramatický program s herečkou Annou Polívkovou, sopránistkou Vandou Šípovou a klavíristou Michalem Maškem;
- Koncert Atalante Quartettu - rakouské smyčcové kvarteto tvořené absolventy univerzit ve Vídni a Salcburku;

- Koncert s názvem Kurt Weill a německý mezinárodní kabaret - open-air koncert s Teresou Trnkovou a klavíristou Petrem Ožanou.

TRADIČNÍ BENEFIČNÍ KONCERT PRO VILU RUSALKU

Každý rok 1. května festival připomíná výročí úmrtí Antonína Dvořáka benefičním koncertem v Památníku A. Dvořáka ve Vysoké

Světově proslulá houslistka Antje Weithaas.

Foto: Kaupo Kikkas

u Příbrami. Letos zde vystoupí Lubomír Brabec, jeden z nejvýznamnějších českých kytaristů. Součástí tohoto dne bude i mimořádné zpřístupnění Dvořákovy vily Rusalka a tematický turistický pochod, pořádaný ve spolupráci s Památníkem A. Dvořáka a Knihovnou Jana Drdy.

PROGRAM PRO DĚTI A MLADÉ TALENTY

Festival nezapomíná na nejmladší publikum a přináší několik akcí zaměřených na děti a studenty:

- Dětské operní představení Prodaná nevěsta v úpravě pro nejmenší diváky;
- ZUŠ Open - koncert nejlepších studentů základních uměleckých škol regionu;
- Den s Antonínem Dvořákem - projekty ve školách, koncerty a interaktivní programy;
- Interpretační seminář pro studenty pod vedením klavírního virtuosa Lukáše Klánského.

VELKOLEPÉ FINÁLE: CARMINA BURANA

Festival zakončí 3. června 2025 v Divadle A. Dvořáka Příbram ikonická skladba Carmina Burana od Carla Orffa. Pod taktovkou Marka Štilce vystoupí Filharmonie Bohuslava Martinů, sólisté Lucie Silkenová, Daniel Matoušek a Filip Bandžak, operní sbor Severočeského divadla a příbramské sbory Canzona a Canzonetta. Součástí večera bude také předání Ceny města Příbrami a vyhlášení vítěze 10. ročníku Kompoziční soutěže.

FESTIVAL V KULISÁCH HISTORICKÝCH PAMÁTEK

Hudební festival Antonína Dvořáka Příbram není jen o hudbě - propojuje klasickou hudbu s unikátními historickými místy. Koncerty se konají v Divadle A. Dvořáka v Příbrami, Památníku A. Dvořáka ve Vysoké u Příbrami, na Svaté Hoře, v Zámku Dobříš, v historických kostelech, špejcharu ve Hvozďanech i v industriálním prostředí Hutě Barbora.

Díky této jedinečné kombinaci se festival řadí mezi nejvýznamnější hudební události v České republice a každoročně přitahuje návštěvníky nejen z celé země, ale i ze zahraničí. Festival je příležitostí zažít výjimečnou hudbu v jedinečných prostorech a objevit genius loci regionu, který inspiroval jednoho z největších světových skladatelů.

Informace o všech koncertech i prodeji vstupenek naleznete na webových stránkách festivalu hfad.cz.

■ **Albina Dědičik Houšková**
Hudební festival Antonína Dvořáka

PŘIPRAVOVANÉ AKCE NA ROK 2025

15. DEN SVATÉHO PATRIKA
Junior klub

20. SPORTOVEC PŘÍBRAMSKA
Kulturní dům – Estrádní sál

21. TOOT ENSEMBLE
Junior klub

BŘEZEN

23. POVÍDEJME SI DĚTI – pohádka
Junior klub

28. JAZZ FACES
Junior klub

29. SPOLEKTIV A NEBEZEMĚ
Junior klub

9. PLES SENIORŮ
Kulturní dům – Estrádní sál

11. E!E
Junior klub

12. ROUTE 66
nám. T. G. Masaryka

DUBEN

25. KOLEKTIVNÍ HALUCINACE
Junior klub

30. ČARODĚJNICE
Areál Nový rybník org. SZM

1. LÍBÁNÍ V SADECH
Svatá Hora

2. LADIES & GENTLEMEN
Junior klub

9. MAD HALL
Junior klub

KVĚTEN

3. 1945–2025 80 LET OD KONCE II. SVĚTOVÉ VÁLKY
připomínkové akce

30. SENIOŘI V JUNIORU
Junior klub

13. DÍKY!FEST
Letní kino

21. VÍTÁNÍ SLUNOV RATU
Junior klub – terasa, louka

ČERVEN

22. NOVÁK FEST
Areál Nový rybník org. SZM

28. VÝROČÍ KORUNOVACE
Svatá Hora

5. PROKOPSKÁ POUŤ
Březové Hory

13. POHÁDKA PRO DĚTI
Lesní divadlo Skalka

ČERVENEC

13. DECHOVKOVÝ KONCERT
nám. T. G. Masaryka

26. FESTĄCZEK
Jerusalem

1. ROBERT KŘEŠŤAN & DRUHÁ TRÁVA
Lesní divadlo Skalka

3. POHÁDKA PRO DĚTI
Lesní divadlo Skalka

SRPEN

24. DECHOVKOVÝ KONCERT
Dvořákovo nábřeží

31. POHÁDKA PRO DĚTI
Lesní divadlo Skalka

6. PIO SQUAD
Junior klub

13. SVATOHORSKÁ ŠALMAJ
Svatá Hora

18. MČR V TFA NEJTVRDŠÍ HASIČ PŘEŽIJE
nám. T. G. Masaryka

ZÁŘÍ

20. EWIWATT, PAN LYNX
Junior klub

26. OHM SQUARE
Junior klub

15. PŘEPIŠTE DĚJINY
Junior klub

18. GENTIANA
Junior klub

ŘÍJEN

24. BERT AND FRIENDS
Junior klub

6. O POHÁR STAROSTY
Sportovní hala

7. JAROSLAV HUTKA
Junior klub

LISTOPAD

8. SVATOMARTINSKÁ VÍNA
náměstí T. G. Masaryka

14. NOVEMBER 2ND
Junior klub

15. MAD HALL - DJs
Junior klub

21. ROCKOVÁNÍ
Junior klub

30. ZAHÁJENÍ ADVENTU
náměstí T. G. Masaryka

PROSINEC

7. ADVENT A VÁNOCE
nám. J. A. Alise

14. ADVENT A VÁNOCE
nám. 17. listopadu

21. ADVENT A VÁNOCE
vánoční kočár

**PŘEJEME
VÁM MNOHO
PŘÍJEMNÝCH
KULTURNÍCH
ZÁŽITKŮ!**

VÍCE INFORMACÍ
O DALŠÍCH AKCÍCH
NAJDETE NA:

KULTURA.PRIBRAM.EU

Střípky z činnosti městské policie: od záchrany života po zadržení pachatelů

Příbramští strážníci měli v průběhu vánočních svátků i ledna plné ruce práce. Řešili desítky oznámení od občanů, pomohli zadržet hledané osoby, zasáhli při potyčkách i pokusu o sebevraždu. Mezi zásahy nechyběla ani resuscitace muže na toaletě autobusového nádraží nebo odhalení ukradených věcí díky všímavosti občanů.

Foto: archiv

V průběhu vánočních svátků řešila Městská policie Příbram desítky událostí i oznámení od občanů. Během denní hlídky se strážníkům podařilo identifikovat a zadržet hledaného muže nebo zastavit řidiče, u kterého se prokázalo řízení pod vlivem omamných látek. Po telefonickém oznámení vyjeli uklidnit opilé mladíky, kteří se v nočních hodinách rozhodli bavit ničením věcí a křikem v ulicích města.

Před Štědrým dnem se na linku městské policie obrátil zoufalý muž, který byl odhodlaný ukončit svůj život. Strážník s volajícím klidně

a trpělivě hovořil, muž se rozpovídal o svých starostech a nakonec prozradil své jméno a místo, kde se nachází. Během rozhovoru mu byla zajištěna pomoc prostřednictvím hlídky Policie ČR (PČR) mimo území Příbrami a vše dobře dopadlo.

Jedno z dalších oznámení na linku 156 se týkalo pobodání člena rodiny. Hlídky, která dorazila na místo, se podařilo zajistit pachatele, poskytnout nezbytnou první pomoc a zajistit místo činu pro další řešení.

POTYČKA NA AUTOBUSOVÉ ZASTÁVCE

V pátek 17. ledna upoutal denní hlídku konflikt dvou mužů na autobusové zastávce. Strážníci je vyzvali k prokázání totožnosti, podrobili je dechové zkoušce na alkohol a vyčkali na příjezd policistů PČR, kteří si převzali celou věc k dořešení. Dále se strážníkům během denní hlídky podařilo identifikovat muže odpovídajícího popisu hledané osoby. Kontrola totožnosti potvrdila podezření strážníků a následně byl muž předán PČR.

Městské policii pomáhají také všímaví občané. To je příklad ženy, která ohlásila nález kufru. Strážníkům se podařilo zjistit, že je součástí věcí z krádeže a vše předali státní policii.

V posledním lednovém týdnu řešili strážníci mnoho hlášení. Jedním z nich bylo např. podezření na neoprávněný zábor veřejného prostranství. Na určeném místě se opravdu nacházel kontejner na odpad, který nebyl na-

hlášený a zaplacený. S majitelem kontejneru se na místě domluvili a vše vyřešili.

RESUSCITACE NA TOALETĚ

Další hlášení v lednu se často týkala opilých osob. Někteří byli natolik opilí, že musela být přivolána zdravotnická záchranná služba, která je dopravila do nemocnice. K muži, který se zavřel na WC ve vestibulu autobusového nádraží, se strážníci dostali až po vysazení dveří toalety. Zdravotník přivolané záchranné služby musel zahájit jeho resuscitaci. Poté, co se podařilo muži obnovit životní funkce, byl odvezen na jednotku ARO do příbramské nemocnice (ONP).

Během ledna řešili městští strážníci i další události. Denním hlídkám se podařilo identifikovat a zadržet hledané osoby včetně nezletilé dívky, která byla na útěku z výchovného zařízení. Také se zabývaly sousedskými spory, napadeními i vyostřenými konflikty a rvačkami. Linka 156 přijala mnoho oznámení, včetně žádostí o pomoc s agresivními pacienty od ONP. Prostřednictvím telefonického hovoru pomohli uklidnit zoufalého muže, který měl v úmyslu spáchat sebevraždu, a zajistit mu odbornou pomoc.

■ Irena Jílková

Městská policie Příbram

Kriminalita v roce 2024: pokles trestné činnosti i nové výzvy v kyberprostoru

Kriminalita na Příbramsku vloni poklesla. Nejčastějšími delikty byly majetkové trestné činy, především vloupání a krádeže. Policisté se také stále častěji setkávají s podvody v online prostředí, které jsou sofistikovanější a obtížněji odhalitelné.

Kriminalita na Příbramsku v roce 2024 klesla o téměř 7%, což je lepší výsledek než celorepublikový průměr (4,5%). Policisté evidovali 1701 trestných činů, z nichž objasnili téměř 45%. Nejvíce se na trestné činnosti podílely majetkové delikty, které tvořily více než polovinu případů. Vyplývá to ze statistik Policie ČR.

Nejčastějšími majetkovými trestnými činy byla vloupání do objektů a krádeže z vozidel. Počet vloupání klesl o pětinu, podobně jako počet ukradených automobilů a jízdních kol. Policisté se stále častěji setkávají s podvody v online prostředí - nejde jen o zneužití platebních karet, ale i podvodné investice či fa-

lešné nabídky kryptoměn. Pachatelé využívají umělou inteligenci a přeshraniční callcentra, což ztěžuje jejich dopadení.

Násilná kriminalita se meziročně snížila. Policie řešila např. jeden pokus o vraždu, několik případů vydírání a nebezpečného vyhrožování. Hospodářská kriminalita také klesla, přičemž nejčastějšími delikty byly podvody, daňová trestná činnost a padělání listin. Mravnostních trestných činů bylo zaznamenáno 20, nejčastěji šlo o znásilnění a dětskou pornografii.

Drogová kriminalita mírně vzrostla, přičemž policisté odhalili desítky případů výroby a distribuce drog. Tato problematika úzce souvisí s majetkovou trestnou činností.

Recidivisté tvořili téměř 80% objasněných případů, nejčastěji se dopouštěli krádeží a maření úředního rozhodnutí. Mladiství pachatelé byli zapojeni do 35 trestných činů, což je nárůst oproti předchozímu roku. Policie také řešila více než 240 případů pátrání po osobách, včetně nezletilých a seniorů.

Celkově se policistům daří kriminalitu snižovat, ale nové výzvy v oblasti kybernetické trestné činnosti naznačují, že boj se zločinem bude v následujících letech stále náročnější.

■ Stanislav D. Břeň

SAS: záchranná síť pro rodiny s dětmi

V pokračování seriálu o sociální práci v Příbrami se tentokrát zaměříme na další službu z oblasti sociální prevence, a to na Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Společně již s představenými Terénními programy spadá služba pod Středisko terénních služeb Centra sociálních a zdravotních služeb města Příbram.

Sociálně aktivizační služby jsou určeny zejména pro rodiny s dětmi v tíživé sociální situaci.

Ilustrační foto: Annie Spratt, Unsplash

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SAS) je poskytována ambulantní a terénní formou. Zaměřuje se na rodiny s nezaopatřenými dětmi, jejichž vývoj ohrožuje dlouhodobá krizová sociální situace. V praxi se jedná o pomoc rodinám, které nedokážou vlastními silami překonat krizovou situaci a existuje ohrožení vývoje dítěte.

ZDRAVÁ RODINA, ZDRAVÉ DĚTI

Existuje několik důvodů pro využití služby. Nejčastěji jde o nevyhovující bydlení, špatnou ekonomickou situaci, problémy při výchově dětí a jejich řádné docházení do školských institucí apod. Právě harmonický rozvoj dítěte hraje klíčovou roli, a na rodinu je proto nutné nahlížet jako na celek. Zdravý vývoj dítěte závisí nejen na fyzické péči, ale i na stabilním a podnětném rodinném prostředí. Rodina hraje klíčovou roli v emocionálním a psychologickém růstu dítěte, poskytuje mu bezpečí, lásku a podporu. Vytváření rodinného prostředí, kde se dítě cítí milováno a respektováno, je základem pro jeho zdravý vývoj a budoucí schopnost vytvářet funkční mezilidské vztahy. Důležité je věnovat pozornost výchově a komunikaci, která dítěti pomáhá rozvíjet sebevědomí a zodpovědnost.

O Příbrami se občas hovoří jako o městu ubytoven a není potřeba rozvádět komplikovanou sociopolitickou historii města. V tomto kontextu má služba SAS jednoznačně své opodstatnění, což potvrzuje i její zařazení do prioritní oblasti Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Středočeském kraji na období 2023–2025.

Někteří klienti si zejména na začátku spolupráce zaměňují službu s Orgánem sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD). Připomeňme, že všechny sociální služby mají dobrovolný charakter a záleží pouze na klientovi, zda je využije či nikoliv. Samozřejmě existuje úzká spolupráce mezi SAS a OSPOD, kdy větší část klientů osloví sociálně aktivizační služby právě na základě doporučení ze strany OSPOD, aby získala kompetence k řešení tíživé sociální situace.

ZABRÁNIT ZÁVISLOSTI NA SOCIÁLNÍ SLUŽBĚ

Práce s rodinami je vždy individuální, to znamená, že ke každé rodině se přistupuje jinými způsoby. Ve většině případů se jedná o koncepční spolupráci s cílem poskytnout klientovi kompetence, aby byl schopen řešit situace sám a nedošlo k závislosti na sociální službě.

Někteří klienti samozřejmě mají tendenci, resp. doufají, že sociální služba vyřeší všechny jejich problémy za ně a ideálně bez vlastního přičinění. Nutno podotknout, že vždy závisí na konkrétním případě, včetně klientových

dostupných zdrojů ve formě kompetencí a sociálního zázemí.

Nedílnou součástí služby představuje materiální a potravinová pomoc, která může klientům pomoci překonat tíživé období nebo podpořit motivaci. Tento typ pomoci vždy směřuje pouze ke spolupracujícím klientům. Posuzuje se, zda je pomoc vhodná v konkrétním případě a zda klient tuto formu pomoci nevyužívá pouze za účelem „dostat něco zadarmo“.

OD DOMÁČÍHO NÁSILÍ K VLASTNÍMU BYDLENÍ

Podívejme se nyní na jeden konkrétní případ: Klientka žila ve starém stavení s manželem a dvěma dětmi. Problémy nastaly ve chvíli, kdy manžel přestal chodit do práce a postupem času se u něho více prohlubovaly potíže s nadměrným užíváním alkoholu. Závislost měla negativní dopad na rodinné soužití. Manžel klientku fyzicky a verbálně napadal a bral jí našetřené peníze, které využíval k nákupu alkoholu. Tyto skutečnosti měly markantní dopad na fyzické a psychologické zdraví klientky. Vlivem domácího násilí páchaného na matce se u mladší dcery začaly projevovat psychologické problémy. Manžel dlouhodobě odmítal nastoupit zpět do zaměstnání a celou situaci ještě komplikoval zdravotní stav klientky a plánovaný zákrok. Rodinná situace se stávala kritickou. Vzhledem k absenci finančních prostředků nebyla domácnost schopna zajistit podmínky pro řádný vývoj dětí a rodinná situace se postupně propadala.

Tato situace donutila klientku začít jednat a i přes počáteční nedůvěru (možná spíše obavu) se obrátila na odbornou pomoc ve formě SAS. Hned po zahájení spolupráce zasedl krizový tým, který se specializuje na komplikované situace, a klientka s dětmi se přestěhovala do krizového bytu. Tým sociálních pracovníků pomohl vyřídit potřebné sociální dávky, matku s dětmi podporoval prostřednictvím materiální pomoci a zejména byla podána žádost o sociální byt. Během spolupráce došlo u klientky i mladší dcery ke stabilizaci po psychologické i fyzické stránce. Žena požádala o svěřeni dětí do péče a rozhodla se s manželem rozvést.

Nyní je klientka po rozvodu, děti má ve své péči a společně žijí v sociálním bytě. Lze říci, že situace se stabilizovala a ze svého příjmu se jí daří šetřit peníze na komerční bydlení, případně na městský byt. Klientka měla zpočátku strach či se ostýchala požádat o pomoc, nyní si uvědomuje, že říct si o podporu není ostuda. S týmem sociálních pracovníků zůstává v kontaktu a i přes stabilizovanou životní situaci nadále chodí pro radu a podporu.

■ Miroslava Němcová, Tomáš Cipra
Centrum sociálních a zdravotních služeb

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Adresa pracoviště: Příbram, Čs. armády 5

Provozní doba v ambulanci: Po 8.00–10.00; Út 9.00–12.00; St 15.00–17.00

Provozní doba terénní formy poskytování SAS: Po 7.30–16.00; Út 7.30–15.30; St 7.30–17.00; Čt 7.30–16.00; Pá 7.30–15.30

E-mail: miroslava.nemcova@centrumpribram.cz; sts@centrumpribram.cz

Tel.: 778 751 173

Služba je poskytována bezplatně.

Nad každým pozemkem diskutujeme o nejlepší variantě pro město, někdy bouřlivě

Jak Příbram hospodaří se svým majetkem? Kolik vlastní pozemků a bytů? Proč město kdysi prodalo většinu svého bytového fondu a má nyní stavět nové byty? A jak se rozhoduje o umístění výdejních boxů či pronájmech městských pozemků? O těchto i dalších tématech jsme hovořili s Martou Frýbertovou, předsedkyní bytové komise a komise pro realizaci majetku města.

Marta Frýbertová.

Foto: město Příbram

PŘEDSEDÁTE DVĚMA KOMISÍM – BYTOVÉ A PRO REALIZACI MAJETKU MĚSTA. LZE VE STRUČNOSTI POPSAT, ČEMU SE VĚNUJÍ?

Komise pro realizaci majetku města jako iniciativní a poradní orgán rady města se vyjadřuje k prodejům a výkupům pozemků a nemovitostí, které následně projednává rada a poté zastupitelstvo. Členové se také zabývají návrhy nájemních či podnájemních smluv, návrhy smluv o výpůjčkách majetku města, žádostmi o propachtování pozemků, o povolování stavebních úprav nebo žádostmi o uznání vlastnického práva, či zřízením věcných břemen.

Bytová komise se vyjadřuje ke směrnicím a předpisům týkajících se bytové problematiky a zabývá se žádostmi o přidělování bytů nebo žádostmi o prodloužení stávajících nájemních smluv.

JAK ROZSÁHLÉ JSOU POZEMKY PŘÍBRAMI A CO VŠE MĚSTO VLASTNÍ V INTRAVILÁNU I OKOLÍ?

Ke konci loňského roku město vlastnilo 5731 pozemků, a to nejen na vlastním území, ale i v dalších obcích. Celkem jde o 26 katastrálních území. V roce 2022 byla vypracována Dlouhodobá koncepce hospodaření s vybraným nemovitým majetkem ve vlastnictví města Příbram. Takzvaný Semafor by měl do budoucna garantovat koncepční přístup k využívání a rozvoji majetku.

V MINULOSTI SE STÁVALO, ŽE MĚSTO PŘIŠLO O POZEMKY, KTERÉ BYLY DŮLEŽITÉ PRO JEHO ROZVOJ. ZDA ZA TÍM BYL ZÁMĚR ČI „POUZE“ NEVĚDOMOST JE S ODSTUPEM I DESÍTEK LET TĚŽKÉ POSODIT. NICMĚNĚ JAK SLOŽITÉ JE NYNÍ PRO ČLENY KOMISE ROZPLĚTAT MOŽNÉ VAZBY A VZTAHY NAPŘÍKLAD PŘI PRODEJI POZEMKŮ TAK, ABY PRIM HRÁL ZÁJEM MĚSTA?

Od úřednic Odboru správy majetku máme k nahlédnutí předpřipravené materiály s opisy znaleckých posudků, s vyjádřeními ostatních odborů a případně i osadních výborů. Valnou většinu projednávaných pozemků si sama jezdím prohlédnout. Nad každým pozemkem se důkladně a poctivě zamýšlíme, která varianta je pro město ta nejlepší, a diskutujeme o ní, někdy i dost dlouho a bouřlivě.

Sodstupem i desítek let je opravdu těžké něco posuzovat, mám proto velkou radost, že dvě pro město velmi nevýhodné nájemní smlouvy na dobu určitou letos konečně po 30 a 25 letech skončí.

NEDÁVNO JSTE PROJEDNÁVALI UMÍSTĚNÍ VÝDEJNÍCH BOXŮ NA BŘEZOVÝCH HORÁCH. JEDNI JE POVAŽUJÍ ZA UŽITEČNÁ ZAŘÍZENÍ PRO DORUČOVÁNÍ A ODESÍLÁNÍ ZÁSILEK, DRUZÍ JE VNÍMAJÍ JAKO NEESTETICKOU SOUČÁST JEJICH ŽIVOTNÍHO PROSTORU. PROČ JSTE NAKONEC DOPORUČILI HLEDAT JINÉ MÍSTO?

Členové komise se shodně vyjádřili pro jinou lokalitu. Podle našeho názoru není pro instalaci vhodné ani náměstí 17. listopadu ani blízké okolí divadla, které je kulturní památkou. Výdejní boxy by se měly nacházet v blízkosti komerčních objektů, na méně exponovaných místech.

KOLIK MÁ AKTUÁLNĚ PŘÍBRAM MĚSTSKÝCH BYTŮ A V JAKÝCH KATEGORIÍCH?

Příbram vlastní 330 bytů v domech s pečovatelskou službou (DPS), 23 bytů v komunit-

ním domě seniorů (Kodus), tři byty služební, 31 bytů sociálních, 183 bytů standardních, 26 bytů pro příjmově vymezené osoby a 28 buněk na ubytovně.

ZAJISTIT SI TRŽNÍ NÁJEMNÉ MŮŽE BÝT PRO NĚKTERÉ OBČANY SLOŽITÉ. BYT O VELIKOSTI 2+KK SE INZERUJE ZA DESET TISÍC KORUN BEZ ENERGIÍ. NAKOLIK MĚSTO MŮŽE PŘÍSPĚT KE SNÍŽENÍ TRŽNÍHO NÁJEMNÉHO TÍM, ŽE POSKYTUJE BYDLENÍ I VE SVÝCH STANDARDNÍCH BYTECH ZA PŘIJATELNĚJŠÍ CENU?

U standardních bytů je stanovena minimální cena nájemného 100 korun za metr čtvereční. Zájemci své nabídky podávají v rámci výběrového řízení. S ohledem na lokalitu se tržní nájemné v Příbrami pohybuje okolo 220 korun za metr čtvereční. Požadavek města je oproti reálnému tržnímu nájemnému zhruba poloviční.

PŘÍBRAM, PODOBNĚ JAKO JINÁ MĚSTA, V PRŮBĚHU PRVNÍCH LET PO ROCE 1989 PRAKTICKY VYPRODALA BYTOVÝ FOND. NYNÍ, A OPĚT NEJEN V PŘÍBRAMI, SE MLUVÍ O TOM, ŽE BY OBCE MĚLY STAVĚT NOVÉ BYTY. BYLO CHYBOU ZBAVIT SE TAK VELKÉHO BYTOVÉHO FONDU? A MÁ PŘÍBRAM STAVĚT BYTY?

Dá se to vnímat jako chyba, ale faktem je, že většina objektů v rukou společenství vlastníků je dnes opravená, zateplená a celkově zmodernizovaná. S ohledem na řadu plánovaných investičních akcí - čistírna odpadních vod, odkanalizování obce Kozičín či rekonstrukce plaveckého bazénu - musí město trvale věnovat pozornost vyhledávaným dotačním titulům na výstavbu bytů a jejich prostřednictvím postupně realizovat například podrovné vestavby v domech v jeho vlastnictví.

ZMIŇOVALA JSTE, ŽE PŘÍBRAM MÁ PŘIBLIŽNĚ ŠEST SET BYTŮ. PŮVODNĚ JICH BYLO KOLEM DESETI TISÍC. BYL V MINULOSTI ZÁMĚR TAKTO ZEŠTÍHLIT MĚSTSKÝ BYTOVÝ FOND?

V tomto směru může posloužit pasáž z ratingové analýzy ze 14. října 2002. V ní se uvádí: „Privatizace bytového fondu již byla dokončena, k 30. 9. 2002 bylo privatizováno 5484 bytů. V majetku města k tomuto datu bylo evidováno 4016 bytů. Na počátku 90. let bylo ve vlastnictví města cirka 9500 bytů. Cílem je, aby v majetku města zůstalo cirka 3500 bytů.“ Tedy pokud existoval nějaký záměr v době vzniku této analýzy, z velké části naplněn nebyl.

■ Stanislav D. Břeň

Uplatňované nájemné v městských bytech v roce 2024

- byty standard - 100 Kč/m²
- byty sociální - 50 Kč/m²
- byty DPS - 45 Kč/m²
- byty DPS - 60 Kč/m² (zrekonstruované v Hradební ulici)
- byty pro příjmově vymezené osoby - 76 Kč/m²
- byty Kodus - 84,70 Kč/m²
- byty služební - 100 Kč/m²
- buňky na ubytovně - 52 Kč/m²

Pozn.: nájemné se každoročně valorizuje o inflaci

Memoriál Bedřicha Šupčíka: kde tradice šplhá k novým rekordům

Tradice, pojem, povědomí. Právě s těmito slovy se pojí každoroční sportovní událost ve šplhu na laně – Memoriál Bedřicha Šupčíka. S odkazem na historicky první zlatou olympijskou medaili pro Československo dal tomuto již tradičnímu sportovnímu klání vzniknout Sokol Příbram před více než třiceti lety.

Píše se rok 1924 a československý sportovní gymnasta Bedřich Šupčík získává na letních olympijských hrách v Paříži nejcennější kov v tehdy samostatné olympijské disciplíně šplh. Osmimetrové lano zdolává šplhem bez přírazu časem 7,20 sekund. Postupem času však v rámci olympijských her dominují modernější gymnastické disciplíny a šplh se z pozornosti olympijského dění vytrácí.

VÍCE NEŽ TŘICETILETÁ TRADICE

Nejen o reinkarnaci odkazu na Šupčíkův výkon, ale o znovuzrození a popularizaci šplhu jako samostatné sportovní disciplíny se postaral Sokol Příbram. V rámci přípravy oslav 130 let založení Sokola Příbram byl v roce 1993 uspořádán nultý ročník soutěže v této náročné gymnastické disciplíně.

Ve světě je šplh populární zejména mezi hasiči ve Francii a Španělsku.

”

Postupem času se s vlastní organizací závodů ve šplhu na laně bez přírazu přidávají i další sokolské jednoty a města. V Čechách tak vzniká seriál asi deseti závodů, který každoročně vrcholí Mistrovstvím České republiky ve šplhu na laně.

Popularita tohoto sportu v Čechách a jeho profesionální úroveň nemá ve světě obdoby. Organizátoři závodů byl založen Výkonný výbor šplhu, který stanovuje závazná pravidla pro organizaci kvalifikačních závodů a určuje podmínky pro další směřování a vývoj tohoto sportu (více na webu svetsplhu.cz).

OBLIBA MEZI HASIČI

Ve světě je šplh populární zejména mezi hasiči ve Francii a Španělsku. Ve francouz-

Foto: Slet Sokol Gala 2024

ském Clermontu se každoročně konají mezinárodní závody týmů ve šplhu, kdy se pět závodníků snaží štafetovým způsobem zdolat co nejvyšší počet pětimetrových lan v časovém intervalu 10 minut. Účastníci se zde mohou rovněž zúčastnit závodu ve šplhu na dvacetimetrovém laně na čas. Pro představu o fyzické náročnosti této konkrétní disciplíny uvedme, že v loňském ročníku se dvacetimetrové lano podařilo zdolat pouhým čtyřem z 91 závodníků a dva z nich byli právě z České republiky.

Královskou disciplínou a pomyslným etalonem ve světě šplhu však nadále zůstává šplh na osmimetrovém laně, se kterým zápolili účastníci olympijských her v Paříži. Příbramský Sokol je hrdým zakladatelem této tradice šplhu v České republice a Memoriál Bedřicha Šupčíka každoročně přináší výkony závodníků světové úrovně. Právě na loňském jubilejním 30. ročníku zde brněnský závodník Matěj Cigl překonal světový rekord časem 4,65 sekund, který následně na Mistrovství České republiky vylepšil časem 4,60 sekund.

Ke světovým výkonům závodníky pohání nejen svědomitá příprava, ale i podpora publika. Přijďte zažít světové výkony a vytvořit pro ně tu správnou atmosféru. V pořadí 31. ročník Memoriálu Bedřicha Šupčíka se uskuteční v sobotu 22. března 2025 od 13.00 v příbramské Sokolovně na adrese Gen. R. Tesaříka 162.

Příbram vyhlásí nejlepší sportovce regionu

Příbramský region ocení své nejlepší sportovce a sportovkyně, kteří v uplynulém roce dosáhli výjimečných výkonů. Mezi nominovanými nechybí profesionálové, nadějní mladí sportovci i týmové kolektivy, které se prosadily na domácí i mezinárodní scéně. Vyhlášení výsledků ankety, kterou pořádá město Příbram ve spolupráci s Českou unií sportu, se uskuteční při slavnostním galavečeru ve čtvrtek 20. března. Příchystán je živý přenos na YouTube kanálu města Příbram. Ještě před vyhlášením výsledků má široká veřejnost možnost seznámit se s nominovanými sportovci a týmy díky panelové výstavě, která se do konce března nachází na náměstí 17. listopadu. Přehled nominací je zveřejněn na webu sport.pribram.eu.

■ Pavel Čambala
Sokol Příbram

Němci říkají: Koho Bůh miluje, toho pošle do širého světa

Antonína Blümla odmala fascinovala příroda a především geologie. Říká, že kameny jsou krásné. Se svojí vášní získal uplatnění na Uranových dolech v Příbrami, kde jako geolog pracoval celou svoji kariéru. Znalosti a zkušenosti z oboru pak předával nejen v zahraničí, ale i na příbramské průmyslové škole.

Antonín Blüml při natáčení s dětmi v roce 2024.
Foto (2×): Post Bellum

Antonín Blüml se narodil 1. května 1935 v Praze, dětství prožil v Rudné u Prahy. Maminka pracovala jako administrativní pracovnice, tatínek byl gravérem v gramozávodech v Loděnici u Berouna. Válku, která záhy paralyzovala svět, jako malé dítě moc nevnímal. Doma chovali slepice, králíky nebo kozu, takže i přes všeobecný nedostatek jídla a přidělové lístky měli něco na přilepšenou a nouzi netrpěli. Spoustu času trávil venku se svým kamarádem z protějšího domu a zpětně na válečné roky vzpomíná jako na šťastná a spokojená léta.

NEŽ NASBÍRAL BOBŘÍKY, SKAUT ZASE ZRUŠILI

Protože ho zajímala příroda, geologie a astronomie, hned po válce vstoupil do obnoveného skauta, dostal přezdívku Vědec. Neúčastnil se ale skautských táborů. Byl jedináček a rodiče se o něj strachovali. „Snažil jsem se poctivě sbírat bobříky, hlavně bobříka geologa a astronoma, ale než jsem je všechny nasbíral, skaut zrušili komunisté,“ vzpomíná Antonín Blüml. „Musel bych do Pionýra, a to jsem nechtěl.“

V té době už navštěvoval v Praze osmileté gymnázium, na kterém v roce 1954 maturoval. O rok dříve se zkrátila povinná školní docházka z devíti let na osm, a tak spolu s jejich oktávou maturovala ještě septima. U přijímacích zkoušek na vysoké školy bylo rázem dvakrát tolik uchazečů než v předchozích letech. Antonín Blüml se i přes velkou konkurenci dostal na Pří-

rodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy, kde díky skvělým výsledkům získal prospěchové stipendium na katedře geologie. „Tehdy to bylo sto korun! Přesto to nestačilo, kolej jsem nedostal, potřeboval jsem peníze na oblek, na vybavení, a tak jsem se snažil chodit na brigádu kam se dalo. Do JZD, později k tatínkovi do gramozávodu, kde si mě vzali jako laboranta, a tak jsem měl už při studiu placenou praxi,“ vypráví pamětník.

KROMĚ AUSTRÁLIE A ANTARKTIDY NAVŠTÍVIL VŠECHNY KONTINENTY

Po úspěšném ukončení vysoké školy v roce 1958 absolvoval půlroční vojenskou službu ve Znojmě, kde dosáhl hodnosti majora. Umístěnku dostal na Uranové doly do Příbrami, za což byl vděčný, protože nechtěl nikam daleko od Prahy. Pracoval jako geolog v laboratoři na výzkumu vzácných prvků, především india. V té době už byl ženatý a měl syna, kdy jeho manželka, stomatoložka původem z Moravy, využila možnost následovat manžela do místa bydliště, kde získala práci. „Uranové doly tu měly skvělou zubní laboratoř s nejmodernější technikou,“ popisuje. Manželství ale trvalo jen krátce.

Pamětník se svojí spolužačkou v padesátých letech

Antonín Blüml si později dodělal doktorát z geologie, přednášel na Střední průmyslové škole hornicko-geologické v Příbrami a jezdil pracovně do zahraničí. Kromě Sovětského svazu navštívil taky Mongolsko, Kubu, Německo nebo Mosambik, kde pracoval půl roku jako zahraniční expert, který pomáhal místním pracovníkům vyhodnocovat, jaké rudy objevili. Tehdy už byl podruhé ženatý, s manželkou se seznámil na Uranových dolech, kde pracovala jako fotografka a redaktorka. I on od mládí rád fotografoval, a tak snadno našli společnou řeč. Měli spolu dvě dcery, péče o ně však ležela především na ženě a prarodičích, když trávil kvůli práci často celé měsíce v cizině.

NÁVRAT DO SVOBODNÉ ZEMĚ

V zahraničí byl i na podzim 1989, kdy odjel na Kubu předávat místním pracovníkům znalosti v oboru rudní mikroskopie. Neopomene připomenout, jak milí a pohostinní lidé tam byli. Co se ale v té době dělo v Československu, nevěděl. Noviny jim tam nechodily a jen jednou se mu tam ženě povedlo propašovat Mladou frontu. A tak když se vracel dva dny před Štědrým dnem roku 1989 do Československa, málem to tady nepoznání. „Když jsem jel tam, tak na celnici: ‚Máte hodinky, máte prstýnky, kolik vezete korun, ukažte hodinky...‘ A když jsem se vracel, tak celníci byli samý úsměv - ‚Tak vítejte zpátky, vítejte, jaký byl let?‘ No a my jsme koukali, že nechtějí vidět hodinky, že nechtějí zkontrolovat manipulační obnos v korunách, že jsem se vracel do země, která byla najednou naprosto svobodná, naprosto volná, naprosto nezávislá! To teda byl pro mě šok.“

I když se nikdy nezajímal o politiku a režimy bral tak, jak přicházely, oceňuje život ve svobodném světě. Kromě geologie a cestování ho odmala baví vaření. Jako chlapec onemocněl spálou a strávil doma s maminkou a babičkou měsíc. Aby ho zabavily, nechaly ho pomáhat při vaření a on to dodnes dělá s nadšením a vaří pro rodinu i přátele. Je také zdatným lingvistou, ovládá sedm jazyků a doposud přednáší řečtinu a latinu na Střední zdravotnické škole a VOŠ v Příbrami. Za dva měsíce oslaví Antonín Blüml devadesátiny a celý život se řídí skautským heslem: Být prospěšný a pomáhat jiným. Činí tak rád a dělá mu to radost.

Vyprávění Antonína Blümla zaznamenali v rámci projektu Příběhy našich sousedů žáci ZŠ Školní Zuzana Drahá, Anežka Kravarčíková, Jan Rišian, Tomáš Rišian a Markéta Vopičková pod vedením učitelky Petry Sorfové.

■ Magdalena Sadravetzová
Post Bellum

Údolím Klabavy ke Skládané skále

Zajímavým skalním útvarem, vzdáleným necelé tři kilometry vzdušnou čarou od okraje Strašic, ležícím na východních svazích brdského vrchu Kamenná (736 m), je několik set metrů dlouhé pásmo skal zvané Skládaná skála.

Skládaná skála ve střední části.

Foto (2×): Jaroslav Hodrment

Toto pásmo je přístupné jednak shora, východně od žlutě značené lesní cesty, z níž mírným klesáním dorazíme na terasu, tvořící horní část skal. Naopak zdola, od levého břehu Klabavy (místně nazývané Padrťský potok) dojdeme k základně skal. Pás skalisek je občas přerušen prudkým svahem, po němž je odtud možno vystoupat na horní terasu a zpět.

Skládaná skála má příhodný název. Je skutečně poskládaná z různě velikých kamenných bloků, ležících na sobě či se o sebe opírajících, někde tvořících sloupy vysoké kolem 10 me-

trů, často pokryté mechem či lišejníkem. Toto „skládání“ ovšem není v Brdech nic neobvyklého. Dříve určité partie Skládané skály sloužily jako neoficiální horolezecký terén, dnes je zde lezení v rámci CHKO Brdy zakázáno.

Skládaná skála spolu v protisvahu ležící Chocholátou skalou zde svírají údolí Klabavy, to pak k jihozápadu pokračuje mezi svahy Kamenné a Kočky (789 m) směrem k bývalé brdské osadě Padrť. Podél Klabavy tudy vede příjemná a turisty hojně využívaná lesní cesta Josefka (cyklotrasa 2252). Ta začíná nedaleko loveckého zámečku Tři Trubky a vystupává na křižovatku. Pokud odbočíme vlevo, dostaneme se k Padrťským rybníkům.

Na Skládanou skálu se nejspíše vydáme ze Strašic. Mírným stoupáním proti proudu Klabavy se přesunujeme po modré značce, cestou k loveckému zámečku Tři Trubky. Na kole dáme patrně přednost souběžné asfaltce (cyklotrasa 2252 a 8190), pěšky půjdeme značenou lesní cestou.

Ještě před třítrubeckým zámečkem odbočíme vpravo na žlutou, pokračujeme kolem zadní části areálu zámečku, mineme Martinův dub, Třítrubeckou douglasku a poté uvidíme křižovatku zvanou Třítrubecká vyhlídka.

Výlet v kostce

Oblast: Brdy

GPS start: parkoviště Strašice
49.7192219N, 13.7671258E

Trasa: Strašice - Skládaná skála
mapy.cz/s/losunetela

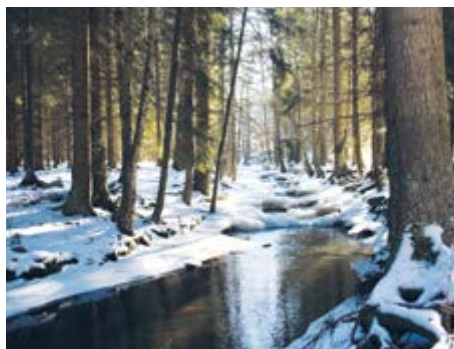
Vzdálenost: 3,6 km

Typ: pro pěší a částečně i horská kola

Náročnost: střední

Značení: modrá, žlutá

Zajímavosti: Klabava (Padrťský potok)

Klabava (Třítrubecký potok)

K vyhlídce se ale musí ještě ostře vystoupat několik set metrů po značené odbočce vpravo. My však pokračujeme po žluté, ze které poblíž křižovatky U Skládané skály sejdem do areálu Skládané skály. Ta rozhodně patří k zajímavým, esteticky i krajinně výrazným přírodním útvarům Brd.

■ Jaroslav Hodrment

Uplynulo osmdesát let od poprav příbramských občanů v Brandenburgu

Letos si připomínáme 80. výročí tragické události z konce druhé světové války, kdy nacistický represivní aparát popravil 16 klíčových představitelů protinacistického odboje z Příbramska. Pouhých dva a půl měsíce před kapitulací Třetí říše, 19. února 1945, byli tito stateční muži popraveni ve věznici v Brandenburgu u Berlína. Šlo o největší hromadnou popravu obyvatel Příbramska, která proběhla během jediného dne, za celou druhou světovou válku.

Tento hrůzný čin zastínil svou krutostí všechny předchozí i následující exekuce spojené s naším regionem, včetně masových poprav prováděných během heydrichiády na stříelnici v Táboře, ve Spáleném lese u Klatov, v Praze-Kobylisích, a později i v pankrácké sekýrárně či v Terezíně. Tragédie Brandenburgu

Účastník protinacistického odboje Alois Laub

Horník Jan Pouchanič

Horník Ladislav Bambas

Zdroj (3×): Hornické muzeum Příbram

zůstává nejrozsáhlejší z nich. V následujících řádcích si připomeneme životní příběhy některých z popravených.

LEGIONÁŘ A VLASTENEC

Mezi odsouzenými Příbramskými byl také mjr. Alois Laub (brig. gen. in mem.). Narodil se 31. prosince 1896 v Rokycanech a během první světové války se vyznamenal jako československý legionář v Rusku. Přímoou účast měl na legendární bitvě u Zborova 2. července 1917, bojích o Kyjev a v roce 1918 u Bachmače i na sibiřské magistrále. Domů se vrátil jako nadporučík pěchoty, vyznamenaný řadou vysokých válečných řádů.

Vojenské službě zůstal věrný i po vzniku Československé republiky a postupně prošel mnoha velitelskými a štábními funkcemi v československé armádě. V roce 1938, v době ohrožení republiky Hitlerem, působil jako první pobočník velitele hraničářského pluku 4. Mnichovskou dohodu a následnou okupaci 15. března 1939 nesl velmi těžce. Po demobilizaci absolvoval rekvalifikaci a 17. listopadu 1939 nastoupil jako vrchní účetní tajemník

na Okresní úřad v Příbrami. Zároveň se aktivně zapojil do budování celonárodní vojenské protinacistické organizace Obrana národa, která na Příbramsku nesla krycí název Oliver.

Sedmého května 1940 na vlastní žádost opustil službu na Okresním úřadě, aby se plně věnoval ilegální činnosti. Při následných ra-

ziích německé tajné státní policie patřil mezi první zatčené. Příslušníci gestapa jej zatkl 13. listopadu 1943 v 10.30 v jeho příbramském bytě. Během zásahu částečně vyrabovali a rozkradli domácnost. Svědky jejich řádění byli jeho manželka Anna Laubová a jejich tři děti - dcera Marie a synové Zdeněk a Milan. Celou akci a následné brutální vyšetřování vedl vrchní sekretář tábořské služebny gestapa Karl Müller spolu s Augustem Giehlem. Během výslechů v Příbrami a zejména v Táboře byl Laub vystaven nelidskému mučení - nacisté ho bili gumovými obušky i ocelovými pruty, až jeho tělo pokryly krvavé podlitiny. Přesto všechna vznesená obvinění přijal na sebe, čímž uchránil některé své spolupracovníky před vyššími tresty a udržel v utajení další členy odboje, kteří tak mohli pokračovat v činnosti. Z tábořské věznice byl spolu s dalšími vůdčími představiteli příbramského odboje deportován přes Terezín do Gollnova u Štětína. Tam 17. listopadu 1944 soud vynesl rozsudek smrti nad ním i dalšími patnácti Příbramskými. Po tříměsíčním odkladu byl 19. února 1945 popraven gilotinou v Brandenburgu.

Po válce byl Alois Laub in memoriam povýšen do hodnosti plukovníka a vyznamenán Československým válečným křížem 1939. Avšak po únorovém převratu v roce 1948 se jeho rodina stala obětí komunistických represí. V roce 1953 Ministerstvo národní obrany Anně Laubové snížilo vdovský vojenský důchod

s odůvodněním, že její manžel byl důstojníkem buržoazní armády a služebníkem kapitalistického režimu. Rodina byla zároveň vystěhována z bytu a přístřeší jim poskytl strýc Jakub na březohorské faře, stejně jako za okupace.

Útrapy však pokračovaly i nadále. Dcera Marie byla těsně před závěrečnými státnicemi vyloučena ze studia na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy. Nejmladší syn Milan nesměl šest let po maturitě podat přihlášku na vysokou školu a nejstarší syn Zdeněk byl vyloučen z Filosofické fakulty UK a dokonce zatčen pro údajnou protistátní činnost. Po propuštění byl poslán na nucené práce do kladenských oceláren jako příslušník pomocného technického praporu. Rehabilitace Aloise Lauba a jeho rodiny se dočkali až po roce 1989. Na návrh vlády České republiky jej prezident Václav Havel 8. května 2000 povýšil rozkazem č. 9 do hodnosti brigádního generála in memoriam.

DCERU MILUŠKU NIKDY NESPATŘIL

Mezi odsouzenými a později popravenými v Brandenburgu 19. února 1945 byl také horník Ladislav Bambas, narozený 27. června 1900

v osadě Havírna v obci Bohutín do rodiny horníka Josefa Bambase. Měl tři sourozence: Josefa, Václava a sestru Viktorii. Vyučil se krejčím, avšak z finančních důvodů nakonec pracoval jako horník-lamač v březohorských dolech. Dne 22. února 1936 se oženil se švadlenou Anastázií Soukupovou z Kamenné. Rodina se přestěhovala do Příbrami, kde bydlela v Havlíčkově ulici. V roce 1937 se jim narodil syn Ladislav, v roce 1942 druhý syn Milan a v červnu 1944 dcera Miluška, kterou její otec nikdy nespatriil.

Ladislav Bambas se zapojil do protinacistické hornické odbojové organizace. Podílel se na získávání trhaviny z dolů, šíření ilegálních tiskovin a podpoře osob žijících v ilegality. Po prozrazení organizace bylo 16. listopadu 1943 zahájeno zatýkání. Gestapo přijelo za Bambasem na důl Anna, ale nezastihlo ho. Mezitím dorazil domů, rozloučil se s rodinou a vrátil se na šachtu varovat ostatní. Gestapo poté provedlo razii v jeho bytě, kde nezustala jediná věc na svém místě. Svědkem této brutality byla těhotná manželka Anastázie s malým Milanem v náručí a šestiletým Ladislavem po boku. Protože v bytě nic nenašli, gestapáci se vrátili na důl Anna, kde Ladislava Bambase zatkl a odvezl do věznic v Táboře.

Na přelomu ledna a února 1944 ho naposledy navštívila manželka se synem Ladislavem, který mu přinesl ukázat své první vysvědčení. O několik měsíců později, 14. listopadu 1944, byl v Gollnově odsouzen k trestu smrti. Popraven byl 19. února 1945 ve vězení v Brandenburku. Krátce před smrtí napsal dopis na rozloučenou: „Milovaná maminko a dítka. Loučím se tímto s vámi a v duchu vás líbám. Dnes ráno jsem zlíbal i naši společnou fotografii. Obdržíte-li ji zpět, tak tam bude poslední dotek se mnou. Srdečně vás všechny zdravím a budu umírat se vzpomínkou na vás. Dnes 19. února 1945 v jednu hodinu budu popraven. Prosím vás, abyste mi odpustili a vzpomínejte na mě vždy jen v dobrém. Drahá maminko, vychovávej dobře naše dítka, já jim v duchu žehnám. Milušku jsem ani nespatriil. Srdečně pozdravuji též bratry, sestry, švagry a švagrové, babičku a všechny příbuzné a známé. S Bohem a na shledanou na nebesích. Váš taťka.“

DÁVÁM VÁM POSLEDNÍ SBOHEM

Dalším ze zatčených horníků byl Jan Ivan Pouchanič. Narodil se 10. ledna 1910 ve Volosjance, okres Velká Berezna na Podkarpatské Rusi, v rodině rolníků Petra a Marie Pouchaničových. Později se rodina přestěhovala do Čech. Jan Pouchanič žil na Hájích v čp. 9 a nejprve se živil jako zemědělský dělník, později se stal horníkem. Dne 7. srpna 1934 se oženil s vdovou Annou Svojtkovou, rozenou Žaludovou, která pocházela z Hájů. Její otec František Žalud byl horník a matka Kristina, rozená Trollerová, pocházela z Bytízu. Svatba se konala na farním úřadě na Slivici.

Manželé Pouchaničovi žili v domě rodičů Anny na Hájích čp. 38. Jan Pouchanič začal pracovat jako horník na dole Anna na Březových Horách. V roce 1936 se jim narodil syn Jan a v roce 1938 dcera Milena, později provdaná Pelcnerová. Jan Pouchanič se aktivně zapojil do protinacistického odboje. Pomáhal získávat trhaviny z dolů, opatřovat potravinové lístky, poskytovat úkryt pronásledovaným osobám a šířit ilegální tiskoviny.

Dne 16. listopadu 1943 byl zatčen táborským gestapem. Jeho synovi tehdy bylo sedm let, dceři necelých pět. V listopadu 1944 byl odsouzen Lidovým soudem v Gollnově k trestu smrti a 19. února 1945 byl popraven v Brandenburku. Před popravou napsal poslední dopis na rozloučenou: „Drahá manželko, rodiče a děti. Přijměte můj poslední pozdrav na rozloučenou. Sděluji Bohu, že vás velmi líbám, a slibuji vám, že i po smrti budu při vás stát a budu vám pomáhat. Pro vás jsem nikdy nezemřel, stále žiji. Drahá manželko, hlavně vychovávej naše děti tak, aby z nich byli dobří lidé. Toto jest můj poslední dopis, co vám píši před smrtí v cele č. 12 dne 19. 2. 1945 v Brandenburku, kde musím zemřít. Dávám vám poslední s Bohem, dětem požehnání a nevzpomínejte na mne ve zlému. S Bohem Jan Pouchanič.“

ODVLEČEN OD TĚHOTNÉ MANŽELKY

Mezi odsouzenými odbojáři z Příbramska byl i ředitel živnostenské pokračovací školy v Dobříši, poručík československé armády v záloze Vladimír Šebesta. O jeho osudu se podařilo získat několik dosud méně známých materiálů z rodinné pozůstalosti. Před válkou byl aktivním členem organizace Sokol, vlastněm a důstojníkem čs. armády v záloze. Dne 16. listopadu 1943, během razie gestapa, byl zatčen a odvezen z rodinného kruhu od své těhotné manželky Jiřiny a sedmiletého syna Vladimíra. Několik dní po jeho zatčení se předčasně narodila dvojčata Jiří a Dana. Jeho manželka, oslabená a psychicky zlomená, musela čelit nejtěžším chvílím svého života bez opory.

Vladimír Šebesta byl nejprve internován v písecké věznicí, následně převezen do Tábora, Terezína, Prahy na Pankrác a poté zpět do Malé pevnosti Terezín. Koncem léta 1944 byl s dalšími obviněnými odbojáři transportován do Gollnova u Štětína v Pomořanech. Dne 18. listopadu 1944 obdržela Jiřina Šebestová dopis od právního zástupce Vladimíra Šebesty,

Dr. Dietricha Harenburga ze Stargardu, který jí oznámil, že její manžel byl 17. listopadu 1944 odsouzen Lidovým soudem k trestu smrti. Tato zdrcující zpráva hluboce otrásla celou rodinou.

Navzdory veškerému úsilí právních zástupců byl rozsudek vykonán. Vladimír Šebesta byl popraven 19. února 1945 v nechvalně proslulé věznicí v Brandenburku. Ze dne popravky se dochoval jeho poslední dopis: „Brandenburg, 19. února 1945. Předraží! Jest Vám souzeno vypít za mne pohár trpké hořkosti až do dna. Právě bylo mi oznámeno, že říšský ministr spravedlnosti odmítl moji žádost o milost a že rozsudek bude vykonán asi o 13. hodině. Tedy Bůh se rozhodl povolati mne k sobě. Byl jsem na vše připraven a moji druzi také. Jsem duševně vyrovnán, a poněvadž věřím v Boha, odcházím klidně, neboť vím, že Vás již více postihovati nebude, ale že Vám všem a vše za mne vynahradí. Loučím se s Vámi se všemi na poslední cestě. Jiřinko, moje předrahá, děkuji Ti za tvou nesmírnou manželskou péči, krásné děti, obětavost, utrpení, práci, což jsi mi vždy s láskou přinášela. Jest mi nesmírně líto, že jsem Jiříčka a Danušku nepoznal. Ale pro ně to bude lépe, alespoň moji ztrátu tak nepoznají. S Vládičkem to bude horší, ale jest již 15 měsíců ode mne odloučen, tak to již nepozná. Jiřinko, buď stále statečná, nezoufej a pamatuj si, že poslední mou prosbou k Tobě jest, abys v brzké době statečně přenesla tyto osudové rány a vedla děti k bázni Boží do dalšího života beze mne a vzpomínala jen v dobrém a odpustila mi vše, čím jsem se proti Tobě v životě prohřešil. S Bohem Vám oddaný Vlada.“

Památka skutečných hrdinů nesmí být zapomenuta.

■ Josef Velfil
Hornické muzeum Příbram

inzerce

RE/MAX
Power 2

MLADÝ PŘÍSTUP
PROFESIONÁLNÍ
VÝSLEDKY

JAN BOUCHAL
607 225 468
JAN.BOUCHAL@RE-MAX.CZ

Příběhy z Březového vrchu XIII.: Jiří Tomáš Pusch, primátor a hormistr

V roce 1726 se skutečně začalo dolování stříbra dařit. Z 288 hřiven stříbra se vytavilo 248 hřiven (asi 63 kg) přepalovaného stříbra, za které spolu s olovem a klejtem dostal horní závod 10 060 zl. Horní náklady činily 3856 zl., na desátek se vydalo 503 zl., na dva dědičné kukusy 60 zl., na dva kukusy pro příbramský kostel a školu 60 zl., zásoby měly cenu 1860 zl. Po odečtení nákladů zůstal přebytek 3720 zl., z něhož se konečně mohl začít umožovat dlouhodobý reces čili nedoplatek.

Mariánská medaile z roku 1727. Foto: Ateliér Mrkvička.

Zdroj (3×): SOA v Praze - SOKA Příbram

Roku 1727 pracovalo v úklonném dole sv. Jana Nepomuckého (Jánském) dole a hluboké Karlově (dnešní Karlo-Boromejské) dědičné štole celkem padesát mužů. Dolovalo se i ve sv. Eliášů na Zdabořském vrchu. Otevíralo se nové dílo zvané Svatá Anna, které si propůjčil kontribuční písař Petr Jakub Rubrici, manžel Puschovy dcery Marie Apolonie. Jako anenský šichtmistr pobíral týdenní plat 24 kr.

Kromě již minule zmíněného mladého a aktivního šichtmistra Johanna Martina Christiana Schönera, který pracoval za týdenní plat 2 zl. 30 kr. a s nímž se hormistr přetahoval o zásluhy, se stal důležitým Puschoвым spolupracovníkem Christian Anton Stritzl (* asi 1691) jako nový horní příšezný a hutní pomocník. Filip Zikmund Wiesser, dosavadní výběrčí tácu, který vyplácel horní závod, byl od roku 1726 pouze horním pokladníkem s týdenním platem 1 zl. Výběrčím daně z nápojů byl ustanoven Martin Hutter.

ZA ŠTASTNOU OCHRANU PODNIKNUTÉ PRÁCE

Na památku „šťastného výsledku“ hospodaření si příbramské těžařstvo již koncem roku 1726 objednalo ražbu první pamětní medaile - „pamětních peněz“ o průměru 42,8 mm a hmotnosti 23 g. Je na ní vyobrazena Panna Maria Svatohorská s latinským textem, který v překladu začíná: „Svaté Hory Paní, za šťastnou ochranu podniknuté práce, za šťastnější úspěch...“ Dva konšelové dva tyto pamětní peníze odnesli na konci roku 1727 jako obětní dar na Svatou Horu a jeden byl darován také prezidentovi české komory a administrátorovi mincmistrovského úřadu Janu Františku Lauerovi.

O rok později přinášel hornímu závodu zisk opět Jánský důl. Hormistr a primátor Pusch se svými nejbližšími spolupracovníky zřejmě přesvědčil zbytek magistrátu, že vyhlídky horního závodu jsou stále nadějně, a tak nechali představitelé města razit druhou stříbrnou medaili o průměru 139 mm a hmotnosti necelých 676 g. Před císařem Karlem VI. a císařovnou Alžbětou Kristýnou klečí primátor a zároveň hormistr doprovázený dvěma stojícími muži a podává císařskému páru kus stříbra v podobě Luny. Císař mu výměnou odevzdává svitek symbolizující městské privilegium. Autorem synopse a ikonografického konceptu medaile byl hormistrův syn Jan Josef Pusch (1691-1758), řeholním jménem Augustin, člen konventu bosých augustiniánů v nedalekých Lnářích.

Celkový horní příjem za rok 1728 z Jánského dolu činil 10 477 zl. 33 kr. Administrace nejvyššího horního a mincovního úřadu poprvé za téměř 14 let povolila vyplatit na společné kukusy březohorskému knapšaftu, lazeckým obyvatelům a mlynářům jako spolutěžařům auspajt čili výnos, a to 30 zl. na kukus, celkem 187 zl. 30 kr.

Toho roku se razily také malé medaile v hodnotě 500 zlatých, které byly rozdány měšťanům v říjnu 1728. V listopadu 1728 městská rada vyslala do Vídně rychtáře Felixe Antonína Alise a městského písaře a radního Antonína Josefa Gallinu, který se v lednu 1728 oženil s Puschovou dcerou Josefou, a požádala Vilema Albrechta hraběte Krakovského z Kolovrat, českého vicekancléře při dvorské kanceláři ve Vídni, aby dvě velké medaile o hodnotě 348 zl. předal císaři. Pusch, který se v roce 1728 postaral o uspořádání důležitých městských dokumentů, zároveň nechal do Vídně poslat

císaři list s žádostí o potvrzení městských privilegií a o povolení koupit zpátky jezuitům prodanou ves Bohutín s okolními lesy, protože město potřebovalo pro doly a hutě stále více dřeva.

Na konci roku napsal 1728 hrabě Krakovský magistrátu, že císař medaile „s největším zalíbením přijal a přál další požehnání“. Obec hraběti v únoru 1729 poslala děkovaný dopis a z vděčnosti dala na jeho panství v Drahenicích dovézt 100 vah železa ze své železárny. Na potvrzení svých privilegií však město Příbram muselo čekat až do začátku panování Karlovy dcery Marie Terezie, která je konfirmovala 20. května 1741. Ani ves Bohutín se městu nepodařilo koupit, les se musel koupit od dobříšského panství.

HORMISTREM Z LÁSKY KE SPOLEČNOSTI A K BLIŽNÍMU

V lednu 1729 požádal sedmašedesátiletý hormistr a primátor Pusch císaře Karla VI. o zvýšení svého ročního hormistrovského platu ve výši 150 zl. s odůvodněním, že se v roce 1705 uvolil stát hormistrem pouze „*amore publici et proximi*“, tedy z lásky ke společnosti a k bližnímu, a že kvůli tomu opustil výnosné zaměstnání v arcibiskupových službách za 500 zl. ročně. Pak popisuje vlastní ubohou existenci, kterou mu způsobila věrná služba.

Přídavek zřejmě nedostal možná i proto, že ve skutečnosti vlastnil na zdejší poměry slušný majetek, jak se dozvíme příště. Anebo proto, že v březnu 1729 padlo jedenáct příbramských měšťanů české komoře stížnost, v níž obvinili magistrát z nehospodárného zacházení s obecními prostředky a primátora z „*darebného honosění*“. Vadilo jim, že město bez výsledku vydalo 700 zlatých na potvrzení městských privilegií a kvůli medailím financovalo nákladnou výpravu do Vídně. Zadavatelem medailí byl sice kverkšaft, ale z městské pokladny bylo na jejich

Pusch nechal do Vídně poslat císaři list s žádostí o povolení koupit zpátky jezuitům prodanou ves Bohutín s lesy, protože město potřebovalo pro doly a hutě stále více dřeva.

Medaile z roku 1728 pro císaře Karla VI. Foto: Ateliér Mrkvička

výrobu a další výdaje zapůjčeno 1054 zlatých, z nichž téměř polovina nebyla se souhlasem rady vrácena.

Městská rada v dubnu 1729 přesto povolila vydat dalších 326 zl. 30 kr. na ražbu dalších menších pamětních medailí čili penízů, které potřebovala hlavně jako dary pro vlivné osoby. Na reversu třetí medaile byl použit týž mariánský výjev jako u první medaile, avers byl aktualizován. Byl na něm totiž vyobrazen sv. Jan Nepomucký, který byl po několikaletých přípravách 19. března 1729 v Římě kanonizován. Na medaili ho andělé odnášejí z vody nad pražským kamenným mostem (Karlovým, tenkrát ještě bez soch), vlevo je chrám sv. Víta a dole na hladině Vltavy pětice svatojánských hvězd. Autorem medailí byl řezáč kolků pražské mincovny František Altomonte.

Náklady na medaile byly značné, přesto magistrát v čele s primátorem Puschem považoval jejich ražbu za službu na podporu prosazování zájmů městské obce. Už 7. července 1729 však do základů vyhořely ve stříbrné huti v Podlesí šmelcovna i puchýrna. Nové budovy byly vystavěny rychle a ze dřeva nejen pro nedostatek peněz, jak se uvádí ve starší literatuře. Svou roli sehrál i odpor mlynáře Marka Brože, který už šmelcovnu u svého Gecovského mlýna nechtěl. Horní závod se do budoucna rozhodl vyřešit dlouhotrvající spory o vodu a hutní provozy jednou provždy, na což ale potřeboval delší dobu.

Revers pamětní medaile z roku 1729

JEDOVATÝ KOUŘ Z TAVÍRNY

Po polovině prosince 1729 zemřel na Březovém vrchu nedlouho po své třiatřicetileté manželce Kláře jedenatřicetiletý šichtmistr Johann Schöner, který si již několik let stěžoval, že mu jedovatý kouř při tavení stříbra v huti škodí na zdraví stejně jako ostatním lidem, kteří u šmelcovny bydlí. Po jeho smrti vyšlo

Rada v dubnu 1729 povolila vydat dalších 326 zl. 30 kr. na ražbu medailí, které potřebovala jako dary pro vlivné osoby.

najevo, že dlužil březohorskému kováři Škodovi za práce pro horní závod značnou částku 110 zl.

Asi v roce 1730 zahynul, neznámo kde, také Puschův zeť Petr Rubrici, po němž zase zůstaly dluhy způsobené dolováním na sv. Anně. Tak se starý hormistr musel spoléhat na snaživého horního přísežného Christiana Antona Stritzla a dosavadního štajgra Antoniho Maschkiny, který se stal šichtmistrem. Stritzl o všem dění u horního závodu podrobně informoval administrátora Lauera. Maschkiny byl zcestovalý a vzdělaný muž, který před příchodem do Příbrami absolvoval akademická studia a jako císařský stipendista a scholár se kvalifikoval v horních, hutních a měřických naukách nejspíš v Jáchymově. Čekal na ně velký úkol.

Pokračování příště

■ **Věra Smolová**

SOA v Praze - SOkA Příbram

KALENDÁRIUM

6. března 1895

V hotelu Maxe Buchara byla provedena zkouška nového plynového osvětlení místností.

8. března 1915

Konala se prohlídka domobranců. Komise uznala 42 domobranců za způsobilé ke službě ve zbraní.

9. března 1885

Příbramský hutník byl zraněn při práci v tavně na Huti. Roztavená ruda nešťastnou náhodou vystříkla a popálila mu ruce a nohy. Přivolaný lékař poskytl hutníkovi první pomoc a nařídil jeho převoz domů.

12. března 1905

Novým příbramským děkanem se stal březohorský farář Emanuel Hrdlička.

16. března 1675

Císař vydal březnickým jezuitům listinu, v níž jim potvrdil jejich práva a vlastnictví ke Svaté Hoře včetně zázračného obrazu Matky boží.

17. března 1935

Sportovní klub Příbram sehrál fotbalový zápas se Sportovním klubem Dobříš. Hru ztěžovalo rozmoklé hřiště a mnoho hráčů se neubrnilo pádu. I přes počáteční úspěchy dobříšského týmu se nakonec podařilo domácímu mančaftu skóre vyrovnat a zápas zvrátit ve svůj prospěch. Zápas skončil výhrou Příbramských 6:3.

18. března 1875

Příbramský radní a voskař Blažej Mixa byl opětovně zvolen zemským poslancem za staročechy pro Příbram a Březové Hory.

20. března 1925

Do elektrické sítě byl zapojen první transformátor v obci.

26. března 1855

Český místodržící Karel, svobodný pán von Mecséry de Tsoor přijel do Příbrami na prohlídku dolů a hutě.

■ **Tereza Pruchová**

Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Příbram

Město pronajme nebo prodá

- nájem prostor o celkové výměře cca 76 m² budovy č. p. 537, ulice Bratří Čapků v Příbrami VII, která je součástí pozemku p. č. st. 1165 v k. ú. Březové Hory;
- nájem prostor o celkové výměře 20,93 m² v 1. podzemním podlaží budovy č. p. 163, ul. Dlouhá v Příbrami III, která je součástí pozemku p. č. 440, vše v k. ú. Příbram;
- nájem prostor o celkové výměře 341,40 m² v budově č. p. 48 v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/10, zastavěná plocha a nádvoří, to vše v k. ú. Příbram;
- nájem místnosti o celkové výměře 14 m² v 1. podzemním podlaží vlevo v budově bez č. p. / č. e., stavbě občanského vybavení, která je součástí pozemku parc. č. st. 573/2, k. ú. Březové Hory, a nachází se ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická ul. č. p. 193;
- nájem vývěsní skřínky, umístěné v Riegrově ulici v Příbrami I, na pozemku p. č. 648/19 v k. ú. Příbram;
- nájem vývěsní skřínky, umístěné v Plzeňské ulici v Příbrami I, na pozemku p. č. 7/3 v k. ú. Příbram;
- prodej objektu o celkové výměře 3179 m², rodinný dům Trhové Dušníky č. p. 111, který je součástí pozemku p. č. 48/1, zastavěná plocha a nádvoří, vše v k. ú. Trhové Dušníky;
- krátkodobý nájem jednacího sálu, nám. T. G. Masaryka 121, Příbram I, nájemné činí 1300 korun pro akce do jedné hodiny včetně, každá další i započatá hodina činí 200 korun. Cena za úklid je 850 korun. Ceny jsou včetně DPH;
- krátkodobý nájem jednací místnosti ve 2. nadzemním podlaží vlevo ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická 193, nájemné činí 185 korun za každou i započatou hodinu. Cena je včetně DPH.

Bližší informace poskytne Jana Vašková (Odbor správy majetku) na e-mailu jana.vaskova@pribram.eu nebo telefonu 318 402 521.

Nebudujte dítěti digitální stopu

Internet nám umožňuje učit se, hrát hry, komunikovat s lidmi z celého světa, ale stejně jako v reálném světě i na internetu je důležité chovat se bezpečně. Od začátku letošního roku už policisté s riziky kyberprostoru, ve kterém se objevuje kyberšikana, kybergrooming, kyberpodvody, pornografie apod., seznámili žáky a studenty ze 17 tříd různých škol na Příbramsku.

NĚKOLIK PRAVIDEL, JAK ZŮSTAT V BEZPEČÍ:

- nesdílet své osobní údaje - jako celé jméno, adresu, telefonní číslo, rodné číslo atd., tyto informace může někdo zneužít, osobní údaje patří k tzv. digitálním stopám;
- vyvarovat se sharentingu - sdílení rodinných fotografií, rodiče sdílením informací budují svým dětem digitální stopu, neuvědomují si však, že jim tím mohou v budoucnu velmi uškodit, děti pak čelí posměškům a šikaně, fotky mohou zneužít sexuální predátoři apod., je třeba chránit virtuální soukromí dětí;
- používat silná hesla - ideální jsou tzv. frázová hesla, jsou snadno zapamatovatelná, ale těžko odhalitelná, pro každý účet používat jiné heslo a nikdy ho nikomu nedávat;
- používat dvoufaktorové zabezpečení - kromě hesla je potřeba k přihlášení zadávat ještě další kód, který přijde např. na telefon;
- neodesílat intimní fotografie a videa - co se jednou dá na internet, nejde jen tak vymazat, někdo to může využít např. k vydírání, důležité je nenechat se přemluvit k odeslání takového obsahu;
- dávat pozor na online kamarády - může se stát, že na druhé straně není ten, za koho se vydává, ověřovat si to videohovorem, online kamarádi by měli zůstat jen online kamarády;
- nevěřit všemu, co je na internetu - objevují se tam často i různé dezinformace, hoaxy apod., vždy si informace ověřovat z důvěryhodných zdrojů;
- neotevírat podezřelé odkazy - mohou obsahovat viry nebo jiný škodlivý software, otevírat jen přílohy z prověřených zdrojů;
- pozor na online nakupování - nakupovat jen na ověřených stránkách, pokud něco vypadá podezřele levně, může jít o podvod, nikdy nezadávat své platební údaje na podezřelých stránkách - zkontrolovat si adresní řádek;
- pozor na veřejné Wi-Fi - její použití může být riskantní, připojují se i hackeri, nikdy se přes ní nepřihlašovat do bankovníctví a dalších citlivých účtů;
- zabezpečit internetové připojení - aktivovat bránu firewall, používat kvalitní antivirové programy, pravidelně aktualizovat všechny aplikace, používat silná hesla připojení k Wi-Fi sítí.

■ **Monika Schindlová**
Policie ČR Příbram

POMUCKY: KADO, VIKS, RYED, NAPA, KALVA	PROVAZ SE SMYČKOU	STEH	1. DÍL TAJENKY	❖	ŘÍMSKÝCH 600	BOHUŽEL	VŮNĚ	3. DÍL TAJENKY	❖	HLAS HADA	ODDĚLENÍ TECH. NICKÉ KONTROLY	2. DÍL TAJENKY	SEDEŠÁT KUSŮ	CHO-ROBNÁ ZURIVOST	
KOČKO-VITA ŠELMA				ZAMĚST-NÁNÍ					VULKÁN						
SPZ PRAHY				DRUH JEHLIČNATÉ DŘEVINY SÁLAVÉ HORKO					DŘEVINA						
PRŮRVA					LOZIT					VŮDCE					
SŮL KYSELIN OLEJOVÉ						ČESKÝ ARCHITEKT					OVŠEM				
❖	NÁŠ GRAFIK	VID					ÚSLOVÍ						ZN. VE TVARU VLNOVKY	OBYVATEL ASIE	
ANGL. SLUNCE				RUKAVIČ-KÁRSKÁ USEŇ					UZAVŘENÁ SPOLE-ČENSKÁ VRSTVA						
REZIGNO-VANÝ SOUHLAS				CIZOPASNÁ MOUHA					ZNAČKA LYŽI						
ČERNIDLO						ZASÍT				DRAVÍ PTÁCI					
SÍDLO V KOREJ-SKÉ LDR						ZN. ZLATA			SNÍŽENÝ TÓN				BYVALÁ ČESKÁ POLITICKÁ STRANA		
OBTLoustle						VLASTNÍ EVĚ			ANGL. KDYZ				KOLEM		
❖	ZKRATKA POJIŠ-TOVNY	NEKLIDNÁ ŠACHOVÝ KOEFICI-ENT						SKVRNY ZKR. LEHKÝCH TOPNÝCH OLEJŮ						CITO-SLOVCE OPOVR-ŽENÍ	STRANA
DĚDINA				ANGL. NEMOCNÝ INIC. HERGE KRATINY					MUŽSKÉ JMENO (26.4.)				ZN. TERBIA		
SNÍŽIT CENU									KRYCHLE				NÁZEV HLÁSKY L		
POŽÁRNÍ OCHRANA				BIOGRAF					MALÝ KORÁLOVÝ ÚTES						

Vážení čtenáři, přinášíme vám pranostiku na březen. Tajenka ze zpravodaje 2/2025: Svatá Dorota rozdává ptáčkům písničky. Knihu vyhrává František Benda. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pribram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako 15. v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ

15. 3. 8.00–12.00 Farmářské trhy

PŘÍBRAM

19. 3. 16.00 Zasedání ZM Příbram

DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA

1. 3. 19.00 Queenshow
3. 3. 19.00 Ondřej Havelka a jeho Melody Makers
4. 3. 17.00 Učitel'ský koncert ZUŠ Příbram I
7. 3. 19.00 Rodinná porada
9. 3. 17.00–20.00 Divadelní únikovka
10. 3. 19.00 Balada pro banditu
11. 3. 16.00 Ostře sledované vlaky
12. 3. 19.00 Válka s mlouky
14. 3. 19.00 Velká bankovní loupež
15. 3. 10.00 Popelka
16. 3. 15.00 Princ a Večernice
18. 3. 19.00 Bůh masakru
19. 3. 19.00 Lordi
20. 3. 19.00 Pod sněhem
21. 3. 19.00 Mrzák inishmaanský
24. 3. 19.00 Nebezpečné vztahy
26. 3. 19.00 Ostře sledované vlaky
27. 3. 19.00 Kytice

DIVADLO A. DVOŘÁKA – ESTRÁDNÍ SÁL

1. 3. 20.00 Dymytry – tour v dobrém i zlém
12. 3. 19.00 Hana a Petr Ulrychovi se skupinou Javory
15. 3. 8.30 Burza minerálů
20. 3. 18.00 Vyhlášení ankety Sportovec Příbramska 2024
23. 3. 15.00 Štístko a Poupěnka – Největší show
29. 3. 19.00 Nikolas Put – Vzpomínkový koncert písní Karla Gotta
30. 3. 9.00 Africké trhy

DIVADLO A. DVOŘÁKA – D-KLUB

12. 3. 19.00 Austrálie – přednáška Marka Kováře
13. 3. 19.00 Kávárna U Nulté hodiny s Petrou Černockou
20. 3. 19.00 Hříšní lidé města pražského
28. 3. 19.00 Bernard Blues Band

DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO

1. 3. 16.00 Paddington v džungli
1. 3. 19.00 Bridget Jonesová: Láskou šílená
2. 3. 16.00 V dobrém i zlém
6. 3. 19.00 Moře na dvoře
7. 3. 17.00 Tobího cesta k létajícím řečkám
7. 3. 20.00 Mickey 17
8. 3. 16.00 Jako z divokých vajec
8. 3. 19.00 Moře na dvoře
9. 3. 16.00 Paddington v džungli
11. 3. 16.00 Zlatovláska
11. 3. 19.00 Mickey 17
12. 3. 16.00 Odvážná Vaiana 2
12. 3. 19.00 Moře na dvoře
13. 3. 16.00 Ježek Sonic 3
13. 3. 19.00 Čarodějnice a lovec
14. 3. 17.00 Mufasa: Lví král
14. 3. 20.00 Vilém Tell
15. 3. 16.00 Agent Čuník
15. 3. 19.00 Mnichov 1972
16. 3. 16.00 Čarodějnice a lovec

SVATÁ HORA

5. 3. Popeleční středa
12. 3. 17.30 Příběhy ze svatohorských ambitů 2/III. – Lidé a místa ze 100 milostí Panny Marie Svatohorské. Přednáška Věry Smolové
15. 3. 15.00 Malé filmové exercicie (film Uvnitř tančím)
21.–22. 3. Zážitková noc na Svaté Hoře
22. 3. Otevírání poutních cest

KNIHOVNA JANA DRDY

3.–4. 3. 9.00–18.00 Jarní výprodej knih
5. 3. 15.00 Digitální odyssea. Kurz práce s chytrým telefonem 65+
10.–14. 3. Jarní příměstský tábor. Mořem sem a tam
11. 3. 17.00 Dějiny umění: Hieronymus Bosch. Přednáška Jany Froňkové
12. 3. 13.00–17.00 Ženy sobě. Tematické odpoledne
13. 3. 17.00 Michaela Klevisová. Beseda se spisovatelkou
16. 3. 13.00 Pochod pro mozek. Komentovaná vycházka, pochod s hádankami, Knihovnický kvíz
17. 3. 18.00 Knihovnický kvíz. Pro každého, kdo chce hrát
18. 3. 9.35 Klub HP: Prohlídka zámku v Blatné
19. 3. 15.00 Digitální odyssea. Kurz práce s chytrým telefonem 65+
20. 3. 8.30 Brain&Breakfast. Inspirativní snídaně v Křižáku
20. 3. 16.30 O lenochodech. Divado DAMDAM hraje pro nejmenší
21. 3. 18.00 Familiární diagnóza. Básnický večer s Matějem Hájkem
25. 3. 8.30 a 10.00 BookStart: O Budulínkovi. Pohádkové setkání pro nejmenší
25. 3. 17.00 Petra Kláboučová: Drsné příběhy nejen ze Šumavy. Beseda se spisovatelkou
28. 3. 18.00 Noc s Andersenem

WALDORFSKÁ ŠKOLA

24. 3. 18.00 Petr Vacek – recitál akordeonisty

ZUŠ ANTONÍNA DVOŘÁKA

29. 3. 18.00 Benefiční koncert pro nemocní

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE

3. 3. 16.00 Tři prasátka (divadelní představení Zalezlíků)
8. 3. 9.30–12.00 Deskohraní
10.–14. 3. Jarní příměstský tábor (Malí průzkumníci)
22. 3. 9.30–12.00 Deskohraní
28. 3. Noc s Andersenem
Od 3. 3. příjem online přihlášek na letní tábory

GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA

12. 3.–8. 5. Výstava obrazů
Sofie Švejdová: Nosná zeď

JUNIOR KLUB

2. 3. Minidisco
15. 3. Den svatého Patrika
21. 3. Toot Ensemble
26. 3. Jakub Szántó: Reportérem na frontových liniích
28. 3. Jazz Faces
29. 3. Spolektiv + NeBeZeMě

PBBOWLING KLUB

21. 3. 19.00 Nástroj snahy a PISStáciová zmrzlina (koncert)
22. 3. 19.00 Zeměžluč, Soukromý pozemek, RV4 (koncert)

PROJEKCE DOKUMENTŮ FESTIVALU JEDEN SVĚT

19. 3. Kino Březnice
20. 3. Junior klub
21. 3. Pavilon A (Dvořákovo nábřeží)
22. 3. Galerie Františka Drtikola

HORNICKÉ MUZEUM

10.–12. 3. Jarní prázdniny: program pro děti plný zážitků

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV

19. 3. 17.30 Přednáška Tomáše Zouzala o nové knize Na cvičišti SS – Život ve výcvikovém prostoru Böhmen za 2. světové války

SENIOR POINT PŘÍBRAM

4. 3. Vycházka: KFC – Červená – Tisová – Vysoká Pec – cyklostezkou do Příbrami
5. 3. Vycházka: Zbraslav – vrch Havlín – kostnice – skleněný oltář
11. 3. Turnaj v bowlingu
11. 3. Kino
12. 3. Velikonoční tvoření
14. 3. Seniorská akademie, 1. ročník, 2. lekce
17. 3. Setkání s Načdou Konvalinkovou
18. 3. Turnaj v šipkách
19. 3. Promítání: Zámek Nové Město nad Metují
24. 3. Beseda se zástupcem CHKO Brdy
25. 3. Turnaj v bowlingu
26. 3. Výlet: Kutná Hora a Sedlec (kostnice)
28. 3. Právní poradna od 10.00 hodin (na základě přihlášení)
28. 3. Seniorská akademie, 2. ročník
31. 3. Informační schůzka od 13.00

FIT SENIOR - KLUBOVNA NA PŘÍKOPECH 103

2. 3. Pochod Masarykova Hluboš
3. 3. 17.00 Povídání s R. Placákovou o kráse v každém věku
4. 3. 9.30 Klub Makovička
4. 3. 14.15 Pletačky
5. 3. 10.00 MDŽ: tvoříme papírové květiny
5. 3. 17.00 Cestovatelská přednáška: Nepál
7. 3. 10.00 Zpívání s kytarou
12. 3. 15.15 Šachový klub
14. 3. 10.00 Taneční terapie
14. 3. 16.30 Dobře nalažená skupina
16. 3. 14.00 Koment. vycházka podél Příbramského potoka (sraz u OC Uran)
18. 3. 9.30 Klub Makovička
18. 3. 14.15 Pletačky
20. 3. 18.00 Svépomocná skupina pro pečující
24. 3. 10.00 Parkinson klub
26. 3. 15.15 Šachový klub
28. 3. 16.30 Dobře nalažená skupina

FIT SENIOR - KLUBOVNA ŽEŽICKÁ 193

21. 3. 9.00–15.00 Slavnostní otevření klubovny
25. 3. 10.00 Mozkový tělocvik
26. 3. 10.00 Relaxace: tvoříme vlastní mandalu
28. 3. 10.00 Zpívání s kytarou

ČAJOVNA NA ZEMI

1. 3. 19.00 Slam poetry exhibice

SOKOLOVNA PŘÍBRAM

8. 3. 19.00 Hasičský ples
15. 3. Burza numismatiků
22. 3. 8.00 Memoriál Bedřicha Šupčíka ve šplhu na laně bez přírazu

SPORTOVNÍ HALA

8. 3. 17.00 Trox Příbram – Benátky nad Jizerou

ZIMNÍ STADION

Veřejné bruslení – so, ne, 14.00–16.00

HC PŘÍBRAM

1. 3. 17.00 HC Příbram - Wikov Hronov
11. 3. 18.30 HC Příbram (play-off)
15. 3. 17.00 HC Příbram (play-off)
19. 3. 18.30 HC Příbram (nebude-li rozhodnuto v předešlém zápase)

Divadlo A. Dvořáka Příbram

VELIKONOCE V DIVADLE

ZÁBAVA PRO DĚTI | VELIKONOČNÍ TVOŘENÍ | POHÁDKY V KINĚ A V DIVADLE
POMLÁZKA OD VELIKONOČNÍHO ZAJÍČKA

13. 4. 2025

10:00 – 17:00

Estrádní sál

INVESTIČNÍ
SENO
SPOL. S R.O.

Středočeský kraj

JEDNOTNÉ
VSTUPNÉ
150 Kč

MĚSTO PŘÍBRAM

WWW.VYKUPKOVU.EU

OBECNICKÁ 365, PŘÍBRAM IV
(NAD PNEUSERVISEM - U KOLEJÍ)

Po - Pá: 7:00 - 17:00 hod.

So: 7:00 - 14:00 hod.

tel.: 778 055 083

STŘELTE SVŮJ ODPAD